

تحریم‌های ضد ایران دیگر رصد نمی‌شوند!

سالروز ولادت پیامبر اعظم (ص)
امام جعفر صادق (ع) بر عموم مسلمین مبارک باد

هفته‌نامه | سیاسی، فرهنگی و اجتماعی | سال بیست و چهارم | شماره ۱۲۰۳ | دوشنبه ۱۷ شهریور ۱۴۰۴ | ۱۵ ربیع‌الاول ۱۴۴۷ | ۸ سپتامبر ۲۰۲۵ | ۱۶ صفحه

نگاهی به اهمیت مسئله وحدت
گمشده امت

پرونده

سیدحسین خاتمی

۷ دین

عزیز غضنفری

۲ سرمقاله

نبوغ حزب‌الله برای عبور از بحران‌ها

نگاهی به ضرورت سرمایه‌گذاری در عرصه چین‌شناسی و بهره‌برداری از فرصت‌های اژدهای شرقی

۴ راهبرد

رمزگشایی از راهبرد جهانی چین

۲ نگاه

صبح صادق فرصت‌های پیمان شانگهای برای ایران را بررسی می‌کند

مکانیسم شرق

گام در مسیر توسعه

۱۲ مجازستان

نیم نگاه

حمله نظامی در کار نخواهد بود؟

رضا صار می‌راد

کارشناس مسائل بین‌الملل

پرونده جدید ترامپ در حوزه سیاست خارجی با اعزام هفت ناو و یک زیردریایی و بیش از چهار هزار نیرو به سواحل ونزوئلا باز شده است. ترامپ که چند روزی در مجامع عمومی و شبکه‌های مجازی حضور نداشت و در همین زمینه شایعه بیماری و حتی مرگ او به شدت رسانه‌ای شده بود، با دستور اعزام نیرو به آب‌های ونزوئلا به بهانه مبارزه با مواد مخدر به شایعات بیماری شدیدش خاتمه داد؛ البته ترامپ از یک بیماری عروقی و انعقادی رنج می‌برد که کیودی پشت دست و ورم پاهایش گواه این بیماری است.

ترامپ که کماکان با عدم آتش‌بس در اوکراین و غزه و عدم موفقیت پرونده هسته‌ای ایران روبروست و در داخل هم با فعالیت دموکرات‌ها و بعضی از نمایندگان جمهوری‌خواه دربارہ پرونده «جفری اپستین» درگیر است، برای انحراف اذهان عمومی و به دست آوردن یک موفقیت در سیاست خارجی تهدیدهای خود را علیه ونزوئلا آغاز کرد و گفت، «مادورو»، رئیس‌جمهور این کشور رهبری یک باند مواد مخدر را به عهده دارد که در زمینه قاچاق مواد مخدر و آمریکا فعال است و یک جایزه پنجاه میلیون دلاری برای بازداشت وی تعیین کرده است. ونزوئلا کشوری است که با نهصد هزار کیلومتر مربع مساحت و ۲۹ میلیون نفر جمعیت در منطقه آمریکای جنوبی واقع است. این کشور بیشترین ذخایر نفت جهان را با حدود سیصد میلیارد بشکه در اختیار دارد. تنش‌های ونزوئلا و آمریکا از زمان به قدرت رسیدن «هوگو چاوز»، رئیس‌جمهور فقید ونزوئلا آغاز شد. او با ملی کردن صنعت نفت کشور به حضور شرکت‌های آمریکایی در حوزه نفت این کشور خاتمه داد. از همان زمان دولت آمریکا تلاش‌های خود را برای ساقط کردن دولت انقلابی ونزوئلا از طریق محاصره اقتصادی و تلاش برای کودتا آغاز کرده است و بعد از چاوز و به دنبال به قدرت رسیدن نیکولاس مادورو در جریان انتخابات به بهانه تقلب در انتخابات از رقب او «خوان گویادو» حمایت کرد و کوشید کشور را به جنگ داخلی بکشاند که در این زمینه هم ناموفق بود. در کنار این موارد یکی از نگرانی‌های عمده آمریکا روابط گسترده و دوستانه ونزوئلا با جمهوری اسلامی ایران، روسیه و چین است. کشور ما در ونزوئلا سرمایه‌گذاری گسترده‌ای انجام داده و این کشور یکی از بازارهای هدف جمهوری اسلامی است. مادورو و کشورش طی سال‌های اخیر یکی از معدود کشورهایی بودند که همیشه در کنار محور مقاومت قرار داشته‌اند، این رفتارهای ونزوئلا برای آمریکا که آمریکای لاتین را حیاط خلوت خود می‌داند، بسیار سخت است و بخشی از اقدامات آمریکا برای تغییر در رویکرد این کشور است و با این حال به نظر می‌رسد آمریکا تمایلی چندانی برای حمله نظامی تمام‌عیار ندارد؛ هر چند وزیر خارجه آمریکا گفته است صبر ترامپ از قاچاق مواد مخدر لبریز شده و وزیر جنگ آمریکا هم اعلام کرده است آنها آماده برای تغییر حکومت هستند. ولی از نظر تعداد نیروهای آمریکایی حاضر در صحنه می‌توان نتیجه گرفت که آمریکا تلاش چندانی برای یک حمله نظامی تمام عیار نخواهد کرد و بیشتر از راهبرد فشار حداکثری شامل تحریم‌ها، تهدید نظامی و فشار دیپلماتیک برای رسیدن به اهداف خود استفاده می‌کند، فراموش نکنیم که ترامپ به دنبال جایزه صلح نوبل است.

عزیز غضنفری

عضو شورای سیاست‌گذاری صبح صادق

موضوع خلع سلاح حزب‌الله لبنان یکی از مهم‌ترین و پیچیده‌ترین تحولات جاری منطقه به حساب می‌آید. البته برای درک بهتر این پدیده لازم است، به برخی مسائل مرتبط با این موضوع که به شکل دیگری در عراق مطرح می‌شود توجه کنیم. در آنجا نیز بحث ایجاد محدودیت برای «حشد الشعبی» به شکل دیگری در سیاست‌های دولت‌های غربی برجستگی پیدا کرده است. در سطح کلان و بنیادی‌تر هم این اتفاقات و نظایر آن در چارچوب سیاست خلع سلاح یا تضعیف جریان مقاومت در منطقه قابل بررسی و ارزیابی است که آمریکا و برخی دولت‌های غربی آن را دنبال می‌کنند. در اینجا درباره تلاش‌های صورت گرفته برای خلع سلاح حزب‌الله، حقایق مهمی وجود دارد که باید آنها را در تحلیل قضیه مورد توجه قرار داد:

۱- از لحاظ اجتماعی حزب‌الله مقبولیت

چشمگیری دارد. با وجود همه اقدامات انجام شده در عرصه تبلیغاتی و عملیات روانی، تاکنون کمترین همراهی از ناحیه مردم برای خلع سلاح حزب‌الله مشاهده نشده است. در نظر سنجی مؤسسه «الدولیه للمعلومات» ۵۸ درصد لبنانی‌ها با تحویل سلاح حزب‌الله بدون تضمین مخالفت کردند. این در حالی است که هیچ تضمینی برای پابندی رژیم صهیونیستی و عقب‌نشینی از مناطق اشغالی یا حتی توقف تجاوزات مستمر وجود ندارد. این وضعیت مهم‌ترین سرمایه اجتماعی حزب‌الله لبنان برای مقابله با سیاست خلع سلاح به شمار می‌آید. خوب است همه بدانند که حزب‌الله لبنان در گذر زمان و با مجاهدت‌های خود، در جامعه لبنان امتداد اجتماعی پیدا کرده و اکثریت جامعه لبنان، حزب‌الله را جزء جدایی‌ناپذیر امنیت کشور می‌دانند.

۲- جلسه روز ۱۴ شهریورماه دولت لبنان نشان داد، که مقامات دولتی بدون اینکه به صراحت اعلام کنند، به طرز معناداری از اجرای طرح آمریکا عقب‌نشینی کرده‌اند. گفتنی است، هر چند دولت لبنان بار دیگر تأکید کرده که انحصار سلاح در اختیار

حسین چخماقی

خبرنگار

به فاصله‌ی دو روز پس از نامه سه کشور اروپایی به شورای امنیت باهدف فعال‌سازی اسنپ‌یک یا همان مکانیسم ماشه؛ مسعود پزشکیان، رئیس‌جمهور کشورمان در سفری ۴ روزه عازم چین شد تا با شرکت در بیست و پنجمین نشست سران سازمان همکاری شانگهای و اجلاس شانگهای پلاس از یکی از گزینه‌های جمهوری اسلامی برای مقابله با شاخ و شانه کشیدن‌های غیرقانونی و ناموجه غرب و آمریکارونمایی کند.

اهمیت سفر پزشکیان به چین صرفاً منحصر به حضور وی در اجلاس شانگهای و تقویت جایگاه ایران در این سازمان نبود، بلکه میزان این اجلاس هم به خودی خود برای جمهوری اسلامی موضوعیت داشت؛ این امر را می‌شد از توییتهی که صفحه رسمی رهبر معظم انقلاب به زبان چینی در شبکه ایکس منتشر کرد به روشنی فهمید؛ «ایران و چین با سابقه کهن تمدنی در دو سوی آسیا، قدرت تحول‌آفرینی در صحنه منطقه‌ای و جهانی را دارند، عملیاتی کردن تمامی ابعاد توافق راهبردی، این راه را هموار می‌کند.»

محمد مهدی اسکندری

خبرنگار

پس از انتشار خبر برگزاری کنسرت «همایون شجریان»، شاهد هجومه وحشتناک از سوی اپوزیسیون علیه این خواننده بودیم، هجومه‌هایی که پیش از این نیز در مواجهه با ورزشکاران ایرانی شاهد بودیم! واضح است که اپوزیسیون علاقه دارد وضعیت زندگی در ایران را با یک حالت تعلیق و تنش تصویر کند. در این بخش تصمیم گرفتیم با «داوود طالقانی»، پژوهشگر حوزه فرهنگ در این باره گپ‌وگفتی داشته باشیم که در ادامه‌می‌خوانید.

رویکرد اپوزیسیون نسبت به تصویرسازی از وضعیت ایران چگونه است؟

رویکرد اپوزیسیون این است که وضعیت زندگی در ایران را همواره با اختلال‌های گوناگون نشان دهد و چنین القا کند که شرایط زیست در ایران استثنایی است. آنان تلاش دارند بگویند زندگی روزمره در ایران برعکس سایر نقاط جهان با مشکلات عدیده‌ای

سر مقاله

نبوغ حزب‌الله برای عبور از بحران‌ها

نکته اساسی در این باره آن است که حزب‌الله از بدو تأسیس خود تاکنون با چنین طرح‌هایی مواجه بوده است، ولی هر بار توانسته با نبوغ فکری و سیاسی و اتکا به قدرت و توانایی اجتماعی، نظامی و سیاسی خود، در برابر ایده‌های خلع سلاح مقاومت کند و در نهایت موفق شده است به عنوان پیروز میدان از حجم فزاینده مخالفت‌ها و دشمنی‌ها، خود را با کمترین هزینه خارج کند. واقعیت آن است که هیچ نیرویی که بتواند حزب‌الله را بر زمین گذاشتن سلاح وادار کند، وجود ندارد. مضاف بر اینکه جنایت‌های مستمر رژیم صهیونیستی در سرزمین سوریه با وجود اظهار همراهی حاکمان فعلی این کشور با رژیم صهیونی و کوتاه آمدن‌های پیاپی دار و دسته جولانی، مردم و گروه‌های مختلف در لبنان را به این جمع‌بندی رسانده که ایده خلع سلاح حزب‌الله نه تنها جلوی تجاوز رژیم صهیونیستی را نمی‌گیرد، بلکه انگیزه دشمن شرو ر را به تسادوم اقدامات خصمانه علیه تمام نقاط سرزمین لبنان بیشتر می‌کند.

ارتش لبنان است، اما پیشرفت در اجرای سند خلع سلاح را به تعهد رژیم صهیونیستی به خودداری از تجاوز به خاک لبنان منوط کرده است. نکته کلیدی و سرنوشت‌ساز تحولات اخیر آن بود که دولت لبنان تصریح کرد بدون توقف تجاوز دشمن صهیونیستی، هیچ اقدامی مبتنی بر خلع سلاح ممکن نیست. ۳- در این میان نقش سازنده و مؤثر «نبیه بری» رئیس پارلمان و سایر وزرای نزدیک به حزب‌الله و امل از ابتدا همان بوده که هم اکنون دولت لبنان بر آن تمرکز پیدا کرده است. موکول کردن بحث خلع سلاح به توقف تجاوزات رژیم صهیونیستی که دولت لبنان اکنون به آن دیدگاه نزدیک شده است، همان راهبردی بوده که نبیه بری و سایر افراد و گروه‌های منسوب به حزب‌الله و جنبش امل بر آن اصرار داشته‌اند. همین راهبرد هوشمندانه، دقیقاً نقطه وقای و اتحاد گروه‌های لبنانی در زمینه خلع سلاح به شمار می‌آید.

۴- با وجود تلاش‌ها برای خلع سلاح حزب‌الله، اما این اقدامات با توجه به حدود چهار دهه تلاش‌های ناکام، برای فرماندهان و مسئولان حزب‌الله مسئله تازه و بغرنجی به شمار نمی‌آید.

صبح صادق فرصت‌های پیمان شانگهای برای ایران را بررسی می‌کند

مکانیسم شرق

شرق برای بی‌اثر کردن این ابزار غرب علیه ایران و تجارت جهانی است؛ چنانکه نامه مشترک وزرای خارجه ایران، روسیه و چین مبنی بر اینکه تلاش کشورهای اروپایی برای فعال‌سازی سازوکار اسنپ یک فاقد هرگونه مبنای حقوقی است نیز خطاب به دبیر کل سازمان ملل، نوشته و ارسال شد.

محکومیت قاطع حمله رژیم صهیونیست و آمریکا به ایران است که سران شانگهای که در قطعنامه پایانی اجلاس به صراحت بر آن تأکید کردند دستاورد حقوقی دیگری برای جمهوری اسلامی ایران بود.

علاوه بر اجلاس شانگهای، حضور رئیس‌جمهور در مراسم رژه تاریخی نیروهای نظامی چین در جشن هشتادمین سال پایان جنگ جهانی دوم، نشست با جمعی از نخبگان ایرانی مقیم چین، گفت‌وگو با شبکه تلویزیونی مرکزی چین CCTV و نیز دیدارهای دوجانبه با برخی رهبران سیاسی حاضر در اجلاس از ششی جین‌پینگ میزبان گرفته تا ولادیمیر پوتین رئیس‌جمهور روسیه و نخست‌وزیر پاکستان، رؤسای جمهور ترکیه و تاجیکستان، اهمیت سفر را دو چندان کرد.

رئیس‌جمهور همچنین در دیداری که در حاشیه این اجلاس با دبیر کل سازمان ملل متحد داشت در موضعی مقتدرانه از «گوترش» خواست که مواضع صریح‌تری در محکومیت جنایت‌ا رژیم صهیونیستی

علیه فلسطینیان و دیگر کشورهای منطقه داشته باشد و تأکید کرد: «انتظار داریم سازمان‌های بین‌المللی و در رأس آنها سازمان ملل متحد اقدامات عملی و جدی‌تری در قبال جنایات و آتش‌افروزی‌های رژیم صهیونیستی در منطقه داشته باشند»

پزشکیان در بازگشت به تهران با اشاره به دیدار و گفت‌وگوهای خود با رؤسای جمهور روسیه، تاجیکستان، ترکیه و نخست‌وزیر پاکستان، به اهمیت دیدار به پوتین اشاره کرد و اظهار داشت: «گفت‌وگو با رئیس‌جمهور روسیه نزدیک به چهار ساعت به طول انجامید و در آن به مسائل متعددی از جمله اقتصادی، علمی، منطقه‌ای، هسته‌ای و موضوعات مربوط به اسنپ‌یک پرداخته شد، مواردی که نقش آفرینی مثبت روسیه در آن‌ها قطعاً نتایج مطلوب و راهگشایی نیز برای ما در پی خواهد داشت.»

سفر رئیس‌جمهور به چین و شرکت در اجلاس شانگهای و دیدارهای دوجانبه‌ای که با رهبران جمعی از قدرتمندترین کشورهای جهان داشت، دستاوردهای قابل ملاحظه‌ای هم در روابط دوجانبه و هم در راستای مقابله با کارشکنی‌های قدرت‌های غربی در منازعات بین‌المللی برای کشور به همراه داشت و چشم‌انداز روشنی را پیش روی ایران قرار می‌دهد.

بررسی رویکرد امپریالیسم برای استثنایی نشان دادن وضعیت زندگی در ایران در گفت‌وگو با پژوهشگر حوزه فرهنگ

ضد زندگی!

نسبت به بسیاری از کشورها که شاید در مقایسه با ایران جمعیت بیشتر و سرمایه‌گذاری افزون‌تری دارند، بهتر و رویه رشدتر است. فارغ از موفقیت‌های ورزشی، نفس حضور نمایندگان یک کشور در میادین جهانی فرصتی برای عرض اندام است. ایسن عرض اندام، برای اپوزیسیون گران تمام می‌شود؛ چرا که آنان قصد دارند، وضعیت ایران را همواره با چالش نشان دهند، وقتی در مقیاس بزرگی، ورزشکاران ما هم در میادین ورزشی محبوب، نظیر فوتبال، والیبال، بسکتبال و... حضور پیدا می‌کنند و مقام کسب می‌کنند، یعنی نظام جمهوری اسلامی در جامعه عادی و مورد پذیرش است، چیزی که اپوزیسیون نمی‌خواهد. جریان ضدایرانی در تلاش است که ایسن وضعیت تنش را همیشه حفظ کند؛ نمونه بارز آن را باید در بازی ایران – انگلیس در جام جهانی قبل دید. حال احتمال دارد در میادین بعدی هم چنین اتفاقی بیفتد و این شرایط ادامه‌دار باشد. اساساً اپوزیسیون چیزی از جانب خود ندارد و حیات و ادامه زندگی سیاسی‌اش به استثنایی نشان دادن وضعیت ایران است.

است، نه آنکه سیاست داخلی، فرهنگ بومی یا سنت دینی این وضعیت استثنایی را برای کشور خلق کرده باشند. پس اگر در واقعیت، اپوزیسیون قصد دارد علل این وضعیت را بازنمایی کند، انگشت اتهام خود را باید به سمت دیگری بگیرد، نه به سمت داخل ایران و سیاست‌های جمهوری اسلامی.

♦ مانند آنچه ایسن روزها علیه همایون شجریان شاهد بودیم، در ماه‌های اخیر درباره نمایندگان ورزشی ایران در میادین مختلف که موفقیت‌هایی کسب کردند شاهد بودیم، علت ایسن حمله‌ها را از سوی جریان اپوزیسیون چه می‌دانید؟ علت اقدامات وحشیانه و کینه‌توزانه در برابر ورزشکاران ایرانی و به طول کلی علیه حضور ایران در میادین بین‌المللی آن است که یکی از مؤلفه‌های قدرت، انسجام و پیشرفت یک کشور، کسب مدال و مقام در میادین ورزشی است. نمایندگان ایران در سال‌های اخیر، با وجود وضعیت سخت تحریم، کمبود بودجه، بحران اقتصادی، جمعیت کم و... توانستند در رشته‌های ورزشی، مقام‌های گوناگونی کسب کنند و ما شاهدیم که وضعیت ایران در برخی از عرصه‌های جهانی، نظیر المپیک یا بازی‌های آسیایی،

رویه‌روست و این مسئله وضعیت ایران را به یک مورد استثنایی تبدیل کرده است. حال تنها کاری که باید انجام داد، این است که در برابر این وضعیت استثنایی شورش کنیم و وضعیت را تغییر دهیم.

از نگاه تبارشناسی، رویکرد اپوزیسیون موضوع جدیدی نیست. اساساً جریان امپریالیسم جهانی و استعمار غربی، قصد دارد اوضاع زندگی در شرق را با اختلال به تصویر بکشد. به تعبیر روشن‌تر، غرب در طول سالیان سال، شرایط زندگی در شرق را با موضوعات غیرقابل حل و غیرقابل فهم تفسیر و القا کرده و از این‌رو توان خود را گذاشته تا بگوید شرقی‌هایی که فارغ از غرب هستند، از زندگی زرمال و عادی جدا شده و همواره با مشکلات و اختلال مواجه هستند. اپوزیسیون در تصویرسازی از ایران و وضعیت کشور، جا پای اربابان غربی خود گذاشته است.

کشور و جامعه ایرانی، مدرن، پیشرفته و پسرعت است. طبق پیمایش‌های صورت گرفته، جامعه ایرانی مدرن است و از قضا اگر اختلالی در آن وجود دارد، برآمده از بحران‌های جهان مدرن است. از سوی دیگر، وضعیت استثنایی در کشور، نتیجه نه سیاست‌های داخلی، بلکه فشارهای خارجی است. به تعبیر بهتر، مشکلات عدیده کشور، نتیجه تحریم و فشار خارجی

تجارت پایین

با طراحان بازگشت

مکانیسم ماشه

علی قاسمی

تحلیل‌گر ارشد اقتصادی

پس از امضای برجام، شورای امنیت قطعنامه ۲۲۳۱ را تصویب و در آن برجام را تأیید کرد و هفت قطعنامه، علی‌الخصوص قطعنامه ۱۹۲۹ را بر ضد ایران به تعلیق درآورد؛ اما بندی در این قطعنامه این امکان را فراهم کرده بود که اگر یکی از طرف‌های برجام نسبت به رفتار طرف مقابل ابهام یا تردیدی داشته باشد، موضوع را به شورای امنیت اعلام کند و شورا ۳۰ روز فرصت دارد تا درباره تعلیق قطعنامه‌ها تصمیم بگیرد. این سازوکار امروز با عنوان «فعال‌سازی مکانیسم ماشه» یا اسنپ‌بک مطرح می‌شود. با اینکه اسنپ‌بک تحریم تازه‌ای به تحریم‌های قبلی اضافه نمی‌کند، اما بار روانی و رسانه‌ای روی اقتصاد دارد و برخی از نوسانات بازار ناشی از نامه‌نگاری سه کشور اروپایی درباره بازگشت به مکانیسم ماشه تحلیل می‌شود. آنچه طی این سال‌ها اقتصاد ما را بیشتر تحت فشار گذاشته، تحریم‌های یکجانبه آمریکا بوده است.

گفتنی است، بیشتر این قطعنامه‌ها محدودیت‌هایی در حوزه صنایع نظامی و هسته‌ای و به‌ویژه خرید و فروش سلاح اعمال می‌کنند و از دولت‌ها می‌خواهند که بر دادوستدها و محموله‌های ایران مراقبت و نظارت بیشتری داشته باشند تا این محموله‌ها برای توسعه صنایع هسته‌ای و موشکی ایران استفاده نشوند. علاوه بر کم تأثیری اجرای مکانیسم ماشه، روسیه، چین و برخی از کشورها و اعضای سازمان‌ها، همچون شانگهای و بریکس در عملی‌سازی تحریم‌ها نسبت به دوره قطعنامه ۱۹۲۹ تردید بیشتری دارند. همچنین، ایران در عبور از تحریم‌ها مهارت بیشتری پیدا کرده است. احتمال همراهی دولت‌های اروپایی دور از انتظار نیست؛ اما نکته حائز اهمیت این است که در فرآیند چند سال گذشته آنها تجارت زیادی با جمهوری اسلامی نداشته‌اند. برای نمونه، گزارش گمرکات نشان می‌دهد، اتحادیه اروپا سال گذشته دو میلیارد دلار واردات از ایران و ۵/۴ میلیارد دلار صادرات داشته است که بخش عدهای از این حجم تجارت شامل اقلامی بود که تحت پوشش بازگشت تحریم‌ها قرار نمی‌گرفتند. همچنین آمریکا در سال گذشته شش ملیون دلار واردات از ایران و ۹۰ میلیون دلار صادرات داشته است که ارتباط اقتصادی ایران با هر دوی آنها استراتژیک نبوده است و هر گونه کاهش تبادل اقتصادی اخلال چندانی ایجاد نخواهد کرد.

نکته تأمل‌برانگیز دیگر این است که در شش قطعنامه شورای امنیت حدود ۱۲۰ نفر و نهاد مورد تحریم قرار داشتند؛ در حالی که بیش از ۲۰۰۰ نفر و نهاد ذیل تحریم‌های یکجانبه ایالات متحده آمریکا قرار دارند؛ پس با تحلیل این وضعیت می‌توان نتیجه گرفت که در صورت عملی شدن مکانیسم ماشه وضعیت بدتر از این خواهد شد. بیشترین نگرانی که بارصد اخبار و تحلیل‌ها به دست آمده، نشان‌دهنده دغدغه فروش نفت است؛ اما بررسی قطعنامه‌ها نشان می‌دهد، در مورد نفت یا مجازات خریداران نفتی حرفی به میان نیامده است. حال ممکن است خریداران نفتی با توجه به اینکه تحریم‌ها برمی‌گردد، شرایط جدیدی را در نظر بگیرند و در قراردادهای تغییراتی ایجاد کنند. تجربه سال‌های گذشته نشان می‌دهد، حتی تحت سخت‌ترین تحریم‌ها، ایران مسیر فروش نفت را پیدا کرده است.

آثار و پیامدهای فعال‌شدن مکانیسم ماشه در گفت‌وگوی عضو هیئت علمی دانشگاه عالی دفاع ملی با صبح صادق

تحریم‌های ضد ایران دیگر رصد نمی‌شوند!

با نامه رسمی فرانسه، انگلیس و آلمان به شورای امنیت سازمان ملل، موضوع فعال‌شدن «مکانیسم ماشه» تیتریک رسانه‌ها شد. مکانیسم ماشه چیست؟ آیا اروپایی‌ها حق استفاده از این مکانیسم را دارند؟ ادامه فرآیند فعال‌سازی این مکانیسم چگونه خواهد بود؟ فعال‌سازی مکانیسم ماشه چه پیامدهایی دارد؟ برای پاسخ به این پرسش‌ها با «دکتر عبدالحسین صفایی» عضو هیئت علمی دانشگاه عالی دفاع ملی گفت‌وگو کردیم که مشروح آن را در ادامه می‌خوانید.

افزون بر این قبلاً کمیته‌ای در شورای امنیت برای پیگیری تحریم‌ها وجود داشت که نقض تحریم‌ها را پیگیری می‌کرد؛ اما دیگر آن کمیته‌ها تشکیل نمی‌شود. برای تشکیل این کمیته‌ها باید دوباره رأی شورای امنیت باشد که موانع جدی دارد.

واکنش جامعه جهانی به اقدام اروپایی‌ها چگونه خواهد بود؟

در سال ۲۰۱۵، اوپاما به رئیس‌جمهور چین گفت: «من لپ‌تاپم را روی میز باز کردم و متقاعدشان کردم که رعایت تحریم‌ها به نفع شماست و هر جا ضرر کنید، ما جبران می‌کنیم.» دقت کنید؛ هر شرکتی که از تحریم‌های ایران متضرر شود، آمریکا خودش را متعهد به جبران می‌دانست؛ اما امروز، جامعه بین‌المللی ۲۰۲۵ با ترامپ‌بسم همراهی نخواهد کرد، بلکه مقابل آن می‌ایستد. چرا که نتایج بند ۳۷ برجام و بندهای ۱۴ و ۱۵ قطعنامه شورای امنیت، بر محدودیت‌های بازارهای جهانی می‌افزاید، در شرایطی که بازار جهانی تحت فشار تعرفه‌های ترامپ است. امیدوارم تحول اساسی در حقوق بین‌الملل رخ دهد. نکته برجسته‌ای وجود دارد و آن، اینکه شورای امنیت سازمان ملل وظیفه حفظ صلح و امنیت بین‌المللی را دارد، اما در اوکراین، ایران، غزه و لبنان شکست خورده است. نتانیا‌هو سه هفته پیش از شورای امنیت درخواست جلسه درباره حماس کرد. مثل ایران، آماده بود که شورای امنیت تصمیمی بگیرد، اما شورای امنیت هیچ تصمیمی نگرفت. شورای امنیت در برقراری صلح شکست خورده است. در دهه ۱۹۶۰ هم همین اتفاق افتاد. من به‌جد معتقدم که فصل هفتم منشور سازمان ملل که اینها داشتند، از دست‌شان خواهد رفت. هیچ کشوری از ماده ۴۱ تحریم‌ها را دنبال می‌کرد، پیروی نخواهد کرد. این حربه از دست‌شان خارج خواهد شد. شاید بعد از شش ماه، جامعه بین‌المللی که با تشدید رقابت از سوی ترامپ به هم ریخته، سامانی پیدا کند و آن روز مؤثرتر باشد. جمهوری اسلامی به‌درستی این را نمی‌پذیرد. این کار بسیار درستی است. بنابراین، عرض من این است که در مسائلی که الان پیش می‌روند، پیش‌بینی‌ام این است که شورای امنیت بعد از ۳۰ روز به جای بازگرداندن تحریم‌ها، بپاید برجام را بفهمد. این برای ما از بازگشت تحریم‌ها بدتر است. بازگشت تحریم‌ها و سخت‌گیری‌هایی که آمریکا دنبال می‌کند، اما اگر تحریم‌های شورای امنیت احیا شود و کارآمدی‌اش را از دست بدهد، آثار تحریم‌های یکجانبه آمریکا هم کاهش می‌یابد. اروپا چه کار می‌کند؟ به نظرم اروپا به سمتی می‌رود که در روز سه‌ام، قطعنامه‌ای قطعی تصویب کند که برجام برای شش ماه تمدید شود.

تفاوت دیدگاه چین و روسیه با کشورهای اروپایی درباره فرآیند فعال‌شدن مکانیسم ماشه، چه تأثیری بر اقدام اروپایی‌ها خواهد داشت؟

اقدام اروپا مبنی بر فعال‌شدن مکانیسم ماشه کاملاً فاقد اصل حسن نیت است؛ چرا که در نظام بین‌الملل، دواصل داریم: ۱- اصل دست‌های پاک؛ کسی می‌تواند مطالبه حقی کند که خود در نقض یا پایمال کردن آن حق حقی نداشته باشد. ۲- ماده ۲ منشور سازمان ملل: کشورها اگر بخواهند از مزایای شورای امنیت بهره‌مند شوند، باید بر اساس اصل حسن نیت تمام تعهدات خود را انجام دهند. بنابراین، اقدام اروپا به شدت مورد انتقاد است و بر اساس منشور، مطلقاً و قطعاً قابلیت استنادی ندارد. با این حال، تفسیر دوگانه‌ای شکل گرفته است؛ برخی معتقدند باید مراحل طی شود و برخی می‌گویند لازم نیست. همین موضوع موجب بحث و جدال جدی شده است.

چه فرصت‌هایی در این موضوع برای ما وجود دارد؟

به نظر،م، اگر اینها تبیین شوند، آثار روانی اسنپ‌بک کاملاً بی‌اثر می‌شود. بند ۳۷ برجام و بعد چهار قطعنامه اعلام می‌کند، اسنپی که فعال می‌شود، به ما اثر نمی‌کند. آنجا به صراحت اعلام می‌کند این تحریم‌ها شامل موافقت‌نامه‌ها و قراردادهایی که با دولت ایران منعقد شده، نمی‌شود؛ همچنین شامل اشخاص ایرانی و قرارداد با نهادهای ایرانی نمی‌شود؛ یعنی مشمول قراردادهای ۲۵ ساله با چین و ۲۰ ساله با روسیه نمی‌شوند. گفتنی است، تحریم‌های ذیل مکانیسم ماشه، خیلی کمتر از تحریم‌هایی هستند که الان آمریکا اعمال می‌کند. آمریکا تمام مندرجات قطعنامه‌ها را اعمال می‌کند، حتی یک‌سوم یا دوسوم بیشتر از آنچه در قطعنامه وجود دارد.

واقعیت این است که اروپا اصلاً مراحل بند ۳۶ را طی نکرده و مستقیم پرونده را به شورای امنیت برده است. اینجا یک نکته اساسی و تأسف‌برانگیز وجود دارد و آن، اینکه مجلس‌ما، مرکز پژوهش‌ها و وزارت امور خارجه، تحقیقاتی انجام دادند و اعلام کردند که بدون طی بند ۳۶ برجام، می‌توان مستقیم به شورای امنیت مراجعه کرد. این خیلی تأسف‌بار است. در ۲۰ مرداد، نماینده دائم روسیه در شورای امنیت نامه جامعی به‌عنوان سند شورای امنیت منتشر و اعلام کرد «اولاً، اروپا نمی‌تواند مستقیم به شورای امنیت مراجعه کند و حتماً باید بند ۳۶ را طی کند. ثانیاً، اروپا به دلیل رعایت نکردن اصل حسن نیت و عدم اجرای تعهدات خود، نمی‌تواند از امتیازات توافق‌نامه استفاده کند یا آن را استناد قرار دهد» در ۲۹ مرداد نیز چین یادداشت مشابهی با همین موضوعات صادر و اعلام کرد، برجام و قطعنامه ۲۲۳۱ دو سند لاینفک و مکمل هستند و بدون طی بند ۳۶، اروپا نمی‌تواند به شورای امنیت مراجعه کند. اکنون یک جدال تفسیری بسیار مهم شکل گرفته است.

بنابراین، بند ۳۷ برجام و قطعنامه ۲۲۳۱ می‌گوید کشور معترض باید شرح کاملی از حسن نیت خود و طی تمام مراحل را ضمیمه اعلامیه‌اش کند. اگر اروپا مراحل بند ۳۶ را طی نکند و آن را ضمیمه اعلامیه نکند، اعلامیه کامل نیست. جالب اینجاست که قطعنامه ۲۲۳۱، در بند ۱۰ خود، به همه اعضای برجام توصیه می‌کند که حتماً فرآیند برجام را طی کنند. بند ۱۱ می‌گوید پس از طی این مراحل، پرونده به شورای امنیت می‌رود و شورای امنیت پیش‌نویس قطعنامه رانتهیه می‌کند. اگر این کار انجام نشود، رئیس شورا باید آن را تهیه کند. بند ۱۲ می‌گوید اگر قطعنامه رأی‌نیابود، ۳۰ روز پس از صدور اعلامیه (ساعت ۱۲ گرینویچ)، آثار شش قطعنامه قبلی بازمی‌گردد. بر این اساس، کاری که اروپا انجام داده، کاملاً فاقد وجهت حقوقی است.

با ارجاع پرونده به شورای امنیت، براساس بند ۳۷ توافق جامع هسته‌ای ۳۰ روز فرصت برای تصمیم‌گیری وجود دارد. طبق این بند و همچنین از منظر بند هفتم منشور سازمان ملل، برای تمدید لغو تحریم‌های ایران شورای امنیت باید قطعنامه‌ای صادر کند؛ براساس سازوکار مشخص شده، اگر شورای امنیت در ۳۰ روز جلسه تشکیل ندهد، تحریم‌ها برمی‌گردد. اگر شورای امنیت جلسه تشکیل دهد، اما ۹ رأی (از ۱۵ عضو) برای تمدید لغو تحریم‌ها به دست نیاید، تحریم‌ها برمی‌گردد

در ۲۹ مرداد نیز چین یادداشت مشابهی با همین موضوعات صادر و اعلام کرد، برجام و قطعنامه ۲۲۳۱ دو سند لاینفک و مکمل هستند و بدون طی بند ۳۶، اروپا نمی‌تواند به شورای امنیت مراجعه کند. اکنون یک جدال تفسیری بسیار مهم شکل گرفته است

نتانیا‌هو سه هفته پیش از شورای امنیت درخواست جلسه درباره حماس کرد. مثل ایران، آماده بود که شورای امنیت تصمیمی بگیرد، اما شورای امنیت هیچ تصمیمی نگرفت. شورای امنیت در برقراری صلح شکست خورده است. در دهه ۱۹۶۰ هم همین اتفاق افتاد

حسن نوروزی

خبرنگار

آقای صفایی ابتدا درباره ابعاد فعال‌شدن مکانیسم ماشه توضیح دهید.

اسنپ‌بک در بندهای ۳۶ و ۳۷ برجام درج شده و در پاراگراف‌های ۱۰ تا ۱۵ قطعنامه ۲۲۳۱ نیز ذکر شده است. سؤال این است که «بند ۳۶ چه می‌گوید؟» این بند، راه‌حلی دیپلماتیک برای برطرف کردن اختلافات میان اعضای برجام ارائه می‌دهد. بر اساس این بند، سه محض اینکه یکی از اعضای برجام نسبت به نقض اساسی تعهدات طرفین توافق اعتراضی داشته باشد، یک کمیسیون مشترک تشکیل می‌شود. این کمیسیون مشترک که پس از خروج آمریکا شش عضو دارد، یک کارشناس معرفی می‌کنند، این کارشناس موظف است موضوع را در ۱۵ روز که برای ۱۵ روز دیگر نیز قابل تمدید است، بررسی کند.

متأسفانه سازوکار به‌گونه‌ای تعریف شده است که نتیجه کمیسیون مشترک، حتی اگر به نفع ایران باشد، برای معترض الزام‌آور نیست؛ یعنی اگر پنج عضو دیگر بگویند ایران تعهداتش را نقض نکرده، معترض می‌تواند نپذیرد.

پس از این مرحله پرونده در سطح وزرای خارجه شش کشور بررسی می‌شود، البته هم‌زمان با بررسی وزرای خارجه، یک هیئت مشورتی نیز تشکیل می‌شود.

تفاوت هیئت مشورتی که شامل یک نماینده از معترض، یک نماینده از طرف شکایت‌شده و یک عضو بی‌طرف است، با بررسی وزرای خارجه در این است که این هیئت پس از ۱۵ روز ملزم به ارائه نظر مشورتی خود است؛ در حالی که نشست وزرای خارجه می‌تواند بدون موضع و تصمیم‌گیری به پایان برسد. در این مقطع اگر معترض همچنان از رأی هیئت مشورتی قانع نشد، پنج روز بعد هیئت مشورتی موظف به تشکیل جلسه است و نظرش را اعلام می‌کند. کمیسیون مشترک این نظر را بررسی می‌کند. اینجا خیلی روشن نیست که آیا معترض می‌تواند در تصمیم نقش داشته باشد یا خیر! اگر نظر هیئت مشورتی و نشست وزرای خارجه بر نقض پیمان باشد، معترض دو گزینه دارد؛

۱ از برجام خارج شود و تعهداتش را انجام ندهد. ۲ پرونده را به شورای امنیت ارجاع دهد. آنچه گفته شد، فرآیند ۳۵ روزه حل‌وفصل اختلافات به صورت دیپلماتیک است که باید طی شود؛ اما اقدام اخیر سه کشور اروپایی با این بند کاملاً مغایرت دارد. فرانسه، آلمان و انگلیس بدون طی کردن این مسیر ۳۵ روزه، پرونده را به شورای امنیت ارجاع دادند.

با ارجاع پرونده به شورای امنیت، براساس بند ۳۷ توافق جامع هسته‌ای ۳۰ روز فرصت برای تصمیم‌گیری وجود دارد. طبق این بند و همچنین از منظر بند هفتم منشور سازمان ملل، برای تمدید لغو تحریم‌های ایران شورای امنیت باید قطعنامه‌ای صادر کند؛ براساس سازوکار مشخص شده، اگر شورای امنیت در ۳۰ روز جلسه تشکیل ندهد، تحریم‌ها برمی‌گردد. اگر شورای امنیت جلسه تشکیل دهد، اما ۹ رأی (از ۱۵ عضو) برای تمدید لغو تحریم‌ها به دست نیاید، تحریم‌ها برمی‌گردد.

علاوه بر این، اگر کشورهای صاحب حق وتو (انگلیس، فرانسه، آمریکا، چین و روسیه) قطعنامه را وتو کنند، تحریم‌ها برمی‌گردد. اینجا یکی از موضوعات قابل نقد است، اگر برای بازگشت تحریم‌ها به صدور قطعنامه نیاز بود، وضعیت بسیار متفاوت می‌شد؛ اگر جلسه‌ای برگزار نمی‌شد یا رأی به دست نمی‌آمد یا روسیه و چین قطعنامه را وتو می‌کردند، تحریم‌ها برنمی‌گشت. این یک اشتباه اساسی در تدوین برجام بود.

براساس آنچه گفته شد، اقدام اروپا خارج از فرآیند برجام است و وجهت ندارد؟

دیگران

قدرت‌نمایی در میدان تیان آنمن!

صبح صادق این بادداشت را صرآ به منظور اطلاع مخاطبان منتشر می‌کند/

در نمایشی بی‌سابقه از قدرت و اتحاد، پکن میزبان رژه نظامی عظیم به مناسبت هشتادمین سالگرد شکست ژاپن در جنگ جهانی دوم بود که در آن «شی جین‌پینگ» رئیس‌جمهور چین، در کنار چهره‌های برجسته‌ای، همچون «ولادیمیر پوتین» و «کیم جونگ اون» قرار گرفت. این رویداد که با غیبت معنادار رهبران غربی همراه بود، به صحنه‌ای برای نمایش قدرت دیپلماتیک و نظامی چین تبدیل شد. شی جین‌پینگ در سخنرانی کلیدی خود در میدان «تیان آنمن»، با اشاره به وضعیت حساس کنونی جهان، هشدار داد که بشریت در یک دوراهی تاریخی قرار گرفته است. او خطاب به جمعیت بیش از پنجاه هزار نفری حاضر در مراسم گفت: «امروز، بشریت با انتخاب میان صلح یا جنگ، گفت‌وگو یا تقابل، و برد-برد یا بازی با حاصل جمع صفر رویه‌روست.» شی جین‌پینگ تأکید کرد، مردم چین «قاطعانه در سمت درست تاریخ ایستاده‌اند.» این سخنان در حالی بیان شد که حضور پوتین و کیم، که به دلیل جنگ اوکراین و برنامه‌های هسته‌ای کره شمالی در غرب چهره‌هایی مطرود به شمار می‌آیند، به عنوان مهمانان افتخاری، پیامی آشکار به جهان و به‌ویژه به ایالات متحده آمریکا ارسال می‌کرد.

ایسن رژه هفتاد دقیقه‌ای، فراتر از یک مراسم یادبود، ویرینی برای نمایش جدیدترین و پیشرفته‌ترین دستاوردهای نظامی چین بود. شی جین‌پینگ در حالی که لباسی به سبک «مانو تسه تونگ» بر تن داشت و در یک لیموزین روباز ایستاده بود، از نیروهای نظامی و تجهیزات پیشرفته‌ای، همچون موشک‌های مافوق صوت، پهپادهای زیردریایی و حتی یک «گرگ رباتیک» مسلح سان دید. آسمان پکن نیز با پرواز بالگردها و جت‌های جنگنده در آرایش‌های منظم و رهاسازی هشتاد هزار پرنده صلح، منظره‌ای خیره‌کننده را به نمایش گذاشت. این اولین باری بود که شی، پوتین و کیم به‌طور هم‌زمان در یک رویداد عمومی در کنار یکدیگر دیده می‌شدند و در تمام طول مراسم مشغول گفت‌وگو بودند. این هم‌نشینی نمادین، با دیدار دوجانبه پوتین و کیم و قدردانی رئیس‌جمهور روسیه از «مبارزه شجاعانه» سربازان کره‌ای در جنگ اوکراین و تعهد کیم برای کمک به روسیه، ابعاد جدی‌تری به خود گرفت و نگرانی‌ها درباره‌شکل‌گیری یک محور دفاعی نزدیک‌تر میان این سه کشور را تشدید کرد.

این رویداد بازتاب گسترده‌ای در سطح بین‌المللی داشت. دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور سابق آمریکا نیز از راه دور به این تجمع واکنش نشان داد و در پیامی کنایه‌آمیز در شبکه اجتماعی خود خطاب به شی نوشت: «لطفاً گرم‌ترین درودهای مرا به ولادیمیر پوتین و کیم جونگ اون برسانید، در حالی که علیه ایالات متحده آمریکا توطئه می‌کنید.» از نگاه تحلیلگران، این رژه اهداف چندگانه‌ای را دنبال می‌کرد. شی جین‌پینگ با ارائه چشم‌انداز خود از یک نظم نوین جهانی و فراخوان برای اتحاد علیه «هژمونی و سیاست‌های زورمدارانه»، به‌طور غیرمستقیم رقیب خود در آن سوی اقیانوس آرام را هدف قرار داد. در نهایت، این مراسم نه‌تنها برای نمایش قدرت چین به جهان خارج طراحی شده بود، بلکه با تأکید بر «احیای عظیم و توقف‌ناپذیر ملت چین» به دنبال برانگیختن و تقویت روحیه میهن‌پرستی در داخل کشور نیز بود.

خبرگزاری رویترز

نگاهی به ضرورت سرمایه‌گذاری در عرصه چین‌شناسی و بهره‌برداری از فرصت‌های ازدهای شرقی

رمزگشایی از راهبرد جهانی چین

این رویکرد دوگانه به چین امکان می‌دهد تا ضمن بهره‌برداری از فرصت‌های نظم کنونی، به‌آرامی وبدون ایجاد تنش‌های غیرقابل‌کنترل، پایه‌های نظم آینده را بر اساس مدل مطلوب خودپی‌ریزی کند. ابتکار کمربند و جاده نقطه اوج وتبلور عینی این راهبرد است؛ پروژه‌ای که در آن، اقتصاد، دیپلماسی، فناوری و فرهنگ در هم می‌آمیزند تا یک نظم سینوسنتریک (چین‌محور) را نه از طریق قدرت نظامی، بلکه از طریق ایجادوابستگی‌های متقابل اقتصادی وشبکه‌های زیرساختی شکل دهند.

♦ **درس‌هایی برای سیاست خارجی کشورمان**
این رویکرد چندبعدی، پیامدهای مستقیم و درس‌های راهبردی برای کشورمان دارد.

نخست، ضرورت عبور از نگاه صفر و صدی و ساده‌انگارانه به چین است. پکن نه یک منجی آرمان‌گراست که به دنبال رهایی مستضعفان باشد و نه یک امپریالیسم نوظهور که صرفاً جایگزین آمریکاشود. چین یک قدرت عمل‌گرای تمدنی است که منافع ملی خود را بسادید بلندمدت و با ابزارهایی پیچیده و غیرمستقیم دنبال می‌کند. درک این واقعیت، پیش‌شرط تنظیم یک رابطه راهبردی، متوازن و پایدار است. دوم، در حالی که رقابت‌های شرق و غرب تشدید می‌شود، فرصت‌های بی‌بدیلی برای کشورمان به منظور ایفای نقش فعال‌تر و تنوع‌بخشی به شرکای راهبردی فراهم می‌آید. ما باید با هوشیاری، از فضای ایجادشده در نهادهای موازی، مانند بریکس وشانگهای برای کاهش فشار تحریم‌ها، دسترسی به منابع مالی وفناوری، و ایجاد یک چتر حمایتی دیپلماتیک بهره‌برداری کنیم. این امر مستلزم آن است که از عضویت نمادین فراتر رفته و با تعریف پروژه‌های مشخص، قابل اجرا و سودمند دوجانبه، به یک شریک فعال و ضروری در این ساختارها بدل شویم.

سوم، تجربه چین در تبدیل شدن از یک «قاعده‌پذیر» به یک «قاعده‌ساز»، الگویی آموزنده برای سیاست خارجی کشورمان است. ما نیز می‌توانیم با اتخاذ رویکرد اصلاح‌گرایانه و سازنده، ضمن حفظ اصول بنیادین خود، از فرصت‌های موجود در نهادهای بین‌المللی برای پیشبرد منافع ملی و به چالش کشیدن هنجارهای ناعادلانه به شیوه‌ای هوشمندانه و مؤثر استفاده کنیم. این امر نیازمند «صبر راهبردی» و تمرکز بر توانمندسازی اقتصادی به منزله زیربنای قدرت ملی است.

♦ **ضرورت چابکی راهبردی**

به‌طور کلی، رژه پکن تنها تصویری از آینده محتمل جهان بود؛ آینده‌ای که در آن مرکز ثقل قدرت اقتصادی، فناوری و سیاسی به‌تدریج به شرق منتقل می‌شود. در دوران گذار کنونی که با تضعیف نسبی قدرت‌های سنتی و تشدید رقابت‌های ژئوپلیتیک همراه است، سیاست خارجی کشورمان بیش از هر زمان دیگری نیازمند بازتنظیم هوشمندانه، چابک و آینده‌نگر است. این بازتنظیم باید مبتنی بر شناختی عمیق واقعیت‌ها از انگیزه‌ها، اهداف و ابزارهای بازیگران نوظهور، به‌ویژه چین باشد. باید پیام‌وزیم در جهانی که «هماهنگی» به سبک چین در حوال رقابت با «نظم مبتنی بر قواعد» غربی است، چگونه منافع بلندمدت خود را تعریف کرده و با چابکی دیپلماتیک، از تنش‌های میان قدرت‌های بزرگ برای افزایش قدرت مانور خود بهره‌برداری کنیم و در عین حال، از پیامدهای ناخواسته آن مصون بمانیم. به اعتقاد نگارنده، غفلت از این تحولات بنیادین و اکتفا به تحلیل‌های سطحی، به معنای از دست دادن فرصت‌های تاریخی و پذیرش انفعالی نقشی است که دیگران برای ما در نظم نوین جهانی ترسیم خواهند کرد. اکنون زمان آن است که با سرمایه‌گذاری بر «چین‌شناسی» راهبردی، آینده سیاست خارجی خود را فعالانه بسازیم.

وامی دارد از تکرار تاریخ جلوگیری کرده وبا ایجاد عمق راهبردی اقتصادی وسیاسی، خود را در برابر فشارهای خارجی آسیب‌ناپذیر کند. این رویکرد تدافعی، در کنار جاه‌طلبی‌های تمدنی، دوگانه پیچیده‌ای را در سیاست خارجی چین خلق کرده است: از یک‌سو، تلاش برای تغییر موازنه قدرت جهانی و از سوی دیگر، احتیاط برای پرهیز از رویارویی مستقیم وهزینه‌ساز که می‌تواند مسیر توسعه داخلی آن را مختل کند.

♦ **اصلاح از درون، ساختن از بیرون**

این دو لایه فلسفی وتاریخی، بستر سومین لایه، یعنی «عمل‌گرایی راهبردی» امروز چین را فراهم می‌کنند. رهبران پکن دریافته‌اند که تخریب کامل نظم لیبرال موجود، نه ممکن و نه مطلوب است؛ زیرا خود از مزایای آن در دهه‌های گذشته، به‌ویژه پس از پیوستن به سازمان تجارت جهانی بهره‌مند شده‌اند. از این رو، راهبردی دو مسیره وهوشمندانه را در پیش گرفته‌اند: نخست، کنشگری فعال و اصلاح‌طلبانه در چارچوب نهادهای موجود. چین با افزایش سهم خود در نهادهایی چون صندوق بین‌المللی پول وسازمان ملل و همچنین با ایفای نقش محوری در گروه ۲۰، تلاش می‌کند از درون، قواعد را به نفع خود و «جنوب جهانی» تغییر دهد.

دوم، ایجاد ساختارهای موازی وجایگزین. نهادهایی چون سازمان همکاری شانگهای (برای امنیت منطقه‌ای)، بریکس (به‌عنوان یک بلوک سیاسی-اقتصادی برای قدرت‌های نوظهور) وبانک سرمایه‌گذاری زیرساخت آسیایی (AIIB) وبانک توسعه‌نوبن (NDB)(جایگزین‌هایی برای بانک جهانی وصندوق بین‌المللی پول)، ابزارهایی برای شکل‌دهی به نظمی هستند که در آن، هنجارهای غربی وحق وتوی آمریکا تعیین‌کننده‌نهایی نباشند.

♦ **رهبران پکن دریافته‌اند که تخریب کامل نظم لیبرال موجود، نه ممکن و نه مطلوب است؛ زیرا خود از مزایای آن در دهه‌های گذشته، به‌ویژه پس از پیوستن به سازمان تجارت جهانی، بهره‌مند شده‌اند.**

♦ **پکن نه یک منجی آرمان‌گراست که به دنبال رهایی مستضعفان باشد و نه یک امپریالیسم نوظهور که صرفاً جایگزین آمریکا شود. چین یک قدرت عمل‌گرای تمدنی است که منافع ملی خود را با دید بلندمدت و با ابزارهایی پیچیده وغیرمستقیم دنبال می‌کند.**

♦ **باید پیام‌وزیم در جهانی که «هماهنگی» به سبک چین در حال رقابت با «نظم مبتنی بر قواعد» غربی است، چگونه منافع بلندمدت خود را تعریف کرده و با چابکی دیپلماتیک، از تنش‌های میان قدرت‌های بزرگ برای افزایش قدرت مانور خود بهره‌برداری کنیم و در عین حال، از پیامدهای ناخواسته آن مصون بمانیم.**

تفکر چینی، این مفهوم ناظر به یک نظم طبیعی و مرکز-پیرامونی است که در تاریخ امپراتوری چین ریشه دارد. در این نظم، قدرت مرکزی (چین) نه از طریق تحمیل ارزش‌ها، بلکه با ارائه کالاهای عمومی، مانند ثبات، امنیت تجاری وزیرساخت، مسئولیت ایجاد رفاه را بر عهده می‌گیرد و در مقابل، از کشورهای پیرامونی انتظار احترام، عدم تهدید و همسویی نسبی دارد. این منطق «مسئولیت‌محور» به‌جای «سلطه‌محور»، اساس نگاه چین به روابط خود با کشورهای در حال توسعه است. در واقع، «گوانشی» یا شبکه پیچیده روابط مبتنی بر اعتماد، تعهد متقابل ومنافع درهم‌تنیده، منطق زیربنایی ابتکاراتی چون طرح راه ابریشم جدید چین (BRI) است. این مفهوم که فراتر از قراردادهای رسمی عمل می‌کند، هدفش ایجاد شبکه‌ای انعطاف‌پذیر و در عین حال مستحکم از منافع اقتصادی وتعهدات سیاسی است که گسستن آن برای اعضا پرهزینه باشد ودوام نظم چینی را تضمین کند.

♦ **حافظه تاریخی «قرن تحقیر»**

لایه دوم، تجربه تاریخی وزخم‌های عمیق روانی ناشی از «قرن تحقیر» (۱۸۳۹-۱۹۴۹) است. این دوره از مداخلات استعماری، جنگ‌های تریاک، تحمیل معاهدات نابرابر و اشغال از سوی ژاپن، یک حساسیت عمیق وخدشه‌ناپذیر را نسبت به مفاهیمی چون حاکمیت ملی، تمامیت ارضی وعدم مداخله در امور داخلی در دی‌ان‌ای راهبردی چین نهانیده کرده است. این گذشته دردناک توضیح می‌دهد که چرا پکن در عین تلاش برای اصلاح نظم موجود، همواره بر اصول بنیادین وسستقابلی تأکید می‌ورزد وخود را مدافع اصلی حاکمیت دولت‌ملت‌ها، به‌ویژه در برابر گفتمان «مداخله بشر دوستانه» غرب معرفی می‌کند. این حافظه تاریخی، موتور محرکه‌ای است که چین را

نوید کمالی

دبیر گروه راهبرد

رژه باشکوه هشتادمین سالگرد پیروزی در پکن، که هفته گذشته با حضور سران کشورهای دوست چین، از جمله رئیس‌جمهور کشورمان برگزار شد، بسیار فراتر از یک رویداد تشریفاتی برای گرامیداشت پایان جنگ جهانی دوم در آسیا بود. این نمایش قدرتمندانه، که غیبت معنادار رهبران بلوک غرب و متحدان منطقه‌ای آنان، آن را برجسته‌تر می‌کرد، در حقیقت بیانی‌های راهبردی و اعلام موضع نمادین از عزم چین برای بازتعریف نظم جهانی بود. این رویداد، نه صرفاً یادآوری یک پیروزی تاریخی، بلکه ترسیم خطوط گسست فزاینده میان شرق و غرب و اعلام رسمی ظهور قطب جدید با گفتمان، هنجارها و نهادهای مختص به خود است. برای کشوری چون ما که در قلب یکی از حساس‌ترین مناطق ژئوپلیتیک جهان واقع شده و دهمه‌است با پیامدهای یکجانبه‌گرایی نظام مستقر دست‌وپنجه نرم می‌کند، فهم عمیق، دقیق و واقعیت‌ناهن این تحول، ضرورت راهبردی انکارناپذیری به شمار می‌آید. تحلیل رویکرد جهانی چین، نباید به مشاهدات سطحی یا شعارهای دیپلماتیک محدود شود؛ بلکه نیازمند رمزگشایی از لایه‌های تمدنی، تاریخی و فلسفی است که کنشگری امروز پکن را شکل می‌دهند. این درک عمیق، پیش‌نیاز اصلی برای تدوین سیاستی هوشمندانه است که بتواند منافع ملی کشورمان را در چشم‌انداز متحول و پرتلاطم پیش‌رو و در میانه جدال قدرت‌های شرق وغرب تأمین کند. از این رو نگارنده معتقد است، پرسش محوری ما باید این باشد که مبانی فکری و راهبردی چین برای حکمرانی جهانی چیست و کشورمان چگونه می‌تواند در این چارچوب جدید، جایگاه خود را به بهترین شکل تعریف وثبیت کند؟

♦ **رمزگشایی از ذهنیت چینی**

برای پاسخ به این پرسش، باید از پوسته تحلیل‌های ژئوپلیتیک روزمره فراتر رفت و به ریشه‌های عمیق‌تری نگریست که در گزارش اخیر «مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی» با عنوان «رویکرد چین نسبت به حکمرانی جهانی» نیز به درستی به آن اشاره شده است. راهبرد جهانی چین برآیند سه لایه درهم‌تنیده و مکمل است: «فلسفه تمدنی»، «تجربه تاریخی» و «عمل‌گرایی راهبردی». در لایه نخست، مفاهیم برآمده از فلسفه کنفوسیوس، نرم‌افزار ذهنی وسیستم‌عامل فرهنگی سیاست‌گذاران چینی را تشکیل می‌دهد. کلیدواژه‌هایی چون «هماهنگی»، «سلسله‌مراتب» و «گوانشی» صرفاً مفاهیمی انتزاعی نیستند، بلکه اصول راهنمای عمل در سیاست داخلی وخارجی پکن به‌شمار می‌روند. «هماهنگی» در نگاه چینی، برخلاف تصور رایج، به معنای وحدت و یکسان‌سازی یا حذف تفاوت‌ها نیست، بلکه به مدیریت هوشمندانه و فعالانه تضادها وتفاوت‌ها برای رسیدن به یک کل منسجم، متعادل وباثبات اشاره دارد. این اصل، رویکرد صبورانه، تدریجی، اجماع‌محور و پرهیز از رویارویی مستقیم پکن در دیپلماسی را تبیین می‌کند؛ سیاستی که به جای حل مناقشه به سبک غربی که به نوعی سبک رایج در کشور ما نیز هست، به دنبال مدیریت آن است تا در بلندمدت به تعادل مطلوب دست یابد!

مفهوم «سلسله‌مراتب» نیز نباید با هژمونی سلطه‌گرانه و مداخله‌جویانه غربی اشتباه گرفته شود. در

سید علی حسینی

پژوهشگر امنیت ملی

نمایش نظامی خیره‌کننده پکن در هشتادمین سالگرد پیروزی بر دشمنان متجاوز خارجی، بیش از آنکه قدرت‌نمایی یک قدرت نوظهور باشد، ناقوس پایان یک دوران و طلوعه عصری نوین در روابط بین‌الملل بود. جهانی که در آن آمریکا، در مواجهه بارقیای استراتژیک، سلطه‌جویی خود را تشدید می‌کند؛ اما برخلاف انتظار خود با واکنش متحد وخیره‌کننده آنها رویه‌رو می‌شود. این وضعیت، که از آن می‌توان باعنوان آشوب ژئوپلیتیک یاد کرد، دیگر یک سناریوی آینده‌پژوهانه نیست؛ بلکه واقعیتی است که در تمام ابعاد اقتصادی، فناوریانه و

اقتصاد و امنیت و رفاه اجتماعی، عملاً از میان رفته است. ما نیازمند یک بازطراحی جامع هستیم که در آن، امنیت به معنای یکپارچگی قدرت نظامی، ثبات اقتصادی، استقلال فناوریانه و انسجام اجتماعی تعریف شود. این بازنگری بنیادین، بدون یک نقشه راه کلان و مورد اجماع ممکن نخواهد بود. آنچه امروز بیش از هر زمان دیگری به آن نیازمندیم، تدوین و اعلام یک راهبرد ملی عیان، آشکار و فراگیر است. در چارچوب چنین راهبردی، دکرین دفاعی کشور دیگر نمی‌تواند مستقل از دکرین امنیت غذایی بادیپلماسی اقتصادی تدوین شود؛ بلکه همگی اجزای یک پازل بزرگ برای تحقق هدف مشترک ایران قوی، امن و پیشرفته خواهند بود. اجرای‌سازی این ایده بزرگ، رسالت تاریخی نخبگانی

است که دغدغه اصلی‌شان نه پیروزی در کارزارهای سیاسی زودگذر، بلکه سربلندی ایران واسلام است. بدون شک، کشور مان نیازمند فعال‌سازی ظرفیت نخبگان دل‌بسته به منافع ملی است؛ استراتژیست‌ها، کارشناسان، دانشگاهیان ومدیرانی که می‌توانند فال‌غ از برچسب‌های سیاسی، معادری نوین امنیت وتوسعه کشور را طراحی کنند. وظیفه این نخبگان، تبدیل چالش‌های عصر جدید به فرصت‌هایی برای بازآفرینی قدرت ملی وپاسخ به این پرسش است که چگونه می‌توان از رقابت قدرت‌های بزرگ برای گشایش‌های فناوریانه و اقتصادی بهره برد؟ تدوین یک راهبرد ملی آشکار، نه یک پروژه اداری، بلکه اقدامی شجاعانه برای بازتعریف «خود ملی» در برابر جهانی است که به‌سرعت در حال تغییر است.

پیشخوان

تمرکز بر ایران!

نشریه «اکنومیسٲ» نوشت: «سازمان اطلاعات مخفی بریتانیا(ام‌آی ۶) یک سرویس اطلاعات انسانی (هیومینت) است. به زبان ساده: «عوامل را برای جاسوسی به خدمت می‌گیرد.» وظیفه اصلی آن اطلاع‌رسانی به سیاست‌گذاران است. همچنین وظیفه کم‌شناخته‌تری برای خنثی‌سازی تهدیدها دارد، مثلاً تأمین قطعات معیوب برای زنجیره تأمین برنامه هسته‌ای ایران. قلب این سازمان را افسران آن تشکیل می‌دهند: افرادی که عوامل را تربیت و مدیریت می‌کنند. بسیاری از آنها در سفارت‌خانه‌ها مستقر شده و در پوشش دیپلمات فعالیت می‌کنند؛ دیگران با هویت جعلی به خارج سفر می‌کنند و در صورت افشا شدن، از مصونیت دیپلماتیک برخوردار نیستند. در اطراف آنها شبکه‌ای از افسران و متخصصان دیگر وجود دارد که به شناسایی اهداف بالقوه، برنامه‌ریزی برای نزدیک شدن به آنها، ساخت روایت‌های پوششی مستحکم و مطالعه سرویس‌های اطلاعاتی خارجی کمک می‌کنند.»

این نشریه با توجه به تغییر ریاست این سازمان، نوشت: «اولویت اصلی فعلی این سازمان چین است. سرویس‌های اطلاعاتی روسیه که پس از اخراج گسترده از اروپا در حال بازسازی هستند، در خرابکاری و براندازی بیش از پیش فعال شده‌اند در مرتبه دوم هستند. برنامه هسته‌ای ایران نیز یک نگرانی کلیدی به‌شمار می‌رود، پس از آنکه بازرسان بین‌المللی در پی حملات آمریکا و اسرائیل در اوایل امسال از این کشور اخراج شدند.»

نیویورک، شهر موش‌ها!

«وال‌استریت ژورنال» در توصیف جولان موش‌ها در شهر نیویورک نوشت: «در داخل لوله‌های فاضلاب جولان می‌دهند و از روی ریل‌های مترو و نودان‌های خیابان‌های نیویورک می‌دوند، جوندگانی که از کثافت این شهر ارتزاق می‌کنند. مردم همیشه نیویورک را شهر کثیفی دانسته‌اند. بنابراین جای تعجب نیست که برخی در این شهر با ایجاد صنعت گردشگری تور موش‌ها مشتری جذب می‌کنند.»

به نوشته این روزنامه، چندین تور در نیویورک بازدیدکنندگان را به نقاط آلوده به موش می‌برند، با بلیت‌هایی که قیمت بعضی به ۵۰ دلار هم می‌رسد. یک شرکت ملی کنترل آفات، نیویورک را اسومین شهر موش‌خیز آمریکا، بعد از شیکاگو و لس‌آنجلس معرفی کرده است. در سال ۲۰۲۳ تخمین زده شد که جمعیت موش‌های نیویورک سه میلیون است، بیش از یک موش به ازای هر سه نفر سکنه شهر.

اقتدار بی چون و چرا

روایت اندیشکده کارنگی از خیز سپاه برای خودکفایی قدرتمندانه

زهراتوحیدیان

دبیر گروه بین‌الملل

«اریک لاپ» استادیار علوم سیاسی و روابط بین‌الملل در دانشگاه بین‌المللی فلوریدا و پژوهشگر اندیشکده کارنگی، در یادداشتی وضعیت سپاه پاسداران انقلاب اسلامی را پس از جنگ دوازده روزه و دکت‌رین دفاعی جدید جمهوری اسلامی ایران بررسی و تأکید کرد که این جنگ، اقتدار سپاه را به منزله مدافع ملت در برابر تجاوز خارجی ارتقاداد. در این یادداشت آمده است: «سپاه که در جریان انقلاب اسلامی سال ۱۹۷۹ تأسیس شد، یک شاخه نظامی و سازمانی قدرتمند است که مسئولیت محافظت در برابر دشمنان داخلی و خارجی را بر عهده دارد. در عرصه داخلی و همانطور که در طول جنگ ایران و عراق نیز چنین بود، جنگ (رژیم) اسرائیل و ایران، اقتدار داخلی سپاه را به عنوان یک شهید و مدافع ملت در برابر تجاوز خارجی افزایش داد.»

وی می‌افزاید: «در عرصه منطقه‌ای، سپاه مجبور شد آینده محور مقاومت را به عنوان بخشی از استراتژی دفاع پیشرو بازنگری کند. در این فرآیند، این نهاد می‌تواند یک سیاست و استراتژی «خودکفایی قدرتمندانه» را با کمک محدود

متحدان و شرکای خارجی دنبال کند. این سیاست و استراتژی بر یک زرادخانه پهبادی و موشکی قوی و احتمالاً یک برنامه هسته‌ای مسلحانه استوار خواهد بود.»

به تعبیر لاپ، سپاه به یک «شهید» تبدیل شد. او توضیح می‌دهد که شهادت، مفهومی مقدس و مهم در جمهوری اسلامی و تشیع است و سپاه با تقدیم چندین فرمانده ارشد و صدها سرباز در این جنگ، به جایگاه والا و مقدسی نزد افکار عمومی داخلی دست یافته است. از سوی دیگر، این نهاد با وجود از دست دادن نیروهای کلیدی و تخریب زیرساخت‌های حیاتی، به رژیم صهیونیستی به دلیل حمله به ایران و به آمریکا به دلیل حمایت از این رژیم، هزینه وارد کرد.

پژوهشگر اندیشکده کارنگی در ادامه تصریح کرد: «این کار با به‌کارگیری حداقل هزار پهبادرزمی و ۴۰۰ تا ۵۲۵ موشک بالستیک انجام گرفت. از میان این موشک‌ها، برآورد می‌شود که تا ۶۰ فروند، با عبور از سیستم‌های دفاع هوایی پیشرفته اسرائیل که مورد حمایت و تقویت سیستم‌های دفاعی ایالات متحده و سایر کشورها بود، به اهداف داخل اسرائیل اصابت کردند. موشک‌ها موجب ترس و وحشت ساکنین اسرائیل شده و آنها را مجبور کرد روز و شب به پناهگاه‌ها بروند. دامنه کامل تأثیر پهبادها

تحلیل

جمهوری پنجم

دولت مکرون در آستانه فروپاشی

خواهد زد. به دنبال این رویداد، مکرون حالا در حال جست‌وجو برای یافتن پنجمین نخست‌وزیر در عرض کمتر از دو سال اخیر است، چون پیش‌بینی می‌شود بایرو به دلیل معرفی طرح‌های نامحبوبش برای رفع کسری بودجه چشمگیر فرانسه، هفته آینده از کار برکنار شود. اما آیا گزینه جدید مکرون برای نخست‌وزیری می‌تواند یک بودجه ریاضتی چند میلیارد یورویی را که فرانسه برای اجتناب از بحران بدهی به آن نیاز دارد، فراهم کند؟ آیا برگزاری انتخابات زودهنگام جدید موجب خواهد شد که یک اکثریت کارآمد سرانجام در پارلمان تشکیل شود؟ تحلیلگران معتقدند هیچ یک از این دو مورد محتمل به نظر نمی‌رسند. این در حالی است که حتی اگر خود مکرون هم استعفا دهد، جانشین او به طور تقریباً مسلم با همین موانع دست به گریبان خواهد بود. نظرسنجی‌ها نشان می‌دهند، در صورت برگزاری انتخابات پارلمانی زودهنگام جدید دیگری در فرانسه، به احتمال زیاد باز هم یک پارلمان معلق و بدون اکثریت روی کارآمد خواهد آمد و تنها تعداد کرسی‌های راست‌های افراطی حزب اجتماع ملی، متعلق به مارین لوپن، کمی افزایش پیدا خواهد کرد.

و موشک‌های سپاه به دلیل سانسور نظامی اسرائیل ناشناخته است. اما آمار افزایش برد تأثیر گذاری موشک‌های ایران، توانایی سازگاری و انطباق‌پذیری سپاه را نشان داد که حاصل الگوهای حمله متنوع و موشک‌های پیشرفته‌تر و با بُرد بلندتر بود که سیستم‌های دفاع هوایی اسرائیل را تحت فشار قرار داد و به کاهش ذخیره موشک‌های دور‌برد اسرائیل انجامید.»

لاپ درباره آینده‌پژوهی سیاست منطقه‌ای نیروهای مقاومت مدعی شد: «با تضعیف محور مقاومت، ایران باید در مورد میزان به کارگیری نیروی قدس و تخصیص منابع بیشتری که بیشتر نیز به دلیل تحریم‌ها تحت فشار بوده‌اند، برای حمایت از حزب‌الله و دیگر بازیگران شبه‌دولتی و غیردولتی در منطقه تصمیم‌گیری کند. به عنوان یک گزینه محتمل، آنها ممکن است حوثی‌های یمن را در اولویت قرار دهند. از زمان جنگ غزه، حوثی‌ها با اختلال در کشتیرانی تجاری در دریای سرخ، که ۱۵ درصد از ترافیک کشتیرانی تجاری جهان را در خود جای داده، هزینه‌های نظامی و اقتصادی به اسرائیل و آمریکا تحمیل کرده‌اند.»

وی افزود: «اگر ایران نتواند به اندازه گذشته برای بازدارندگی و امنیت به محور مقاومت متکی باشد، ممکن است به سوی «خودکفایی قدرتمندانه»

پنجره

بازی با آتش

بررسی رویکرد رژیم صهیونیستی در یمن

اندیشکده «کوینسی» در مقاله‌ای با عنوان «اسرائیل در یمن با آتش بازی می‌کند» جنگ غزه را محرک افزایش اقدامات انصارالله تحلیل کرده و توضیح می‌دهد که حملات رژیم صهیونیستی به غزه، این فرصت سیاسی و ایدئولوژیک را به انصارالله داد تا موقعیت خود را ارتقا دهند. «عبدالملک الحوثی» رهبر انصارالله، با حمایت از فلسطین، جنبش خود را از یک بازیگر منطقه‌ای به مهره‌ای جهانی تبدیل کرده است. این تحول با پرتاب موشک‌ها به سمت مواضع رژیم صهیونیستی و تهدید یکی از مهم‌ترین مسیرهای تجاری جهان نمایان شد. این درگیری‌ها در ماه مه به نقطه عطف خود رسید و توافق شد تا وااشنگتن حملات خود به اهداف انصارالله را متوقف کرد و این جنبش نیز به حملاتش علیه کشتی‌های آمریکایی پایان داد. به اذعان اندیشکده آمریکایی، این توافق، یک پیروزی برای انصارالله بود و آمریکا صرفاً با هدف کاهش هزینه، از درگیری خارج شد؛ خروجی که برای رژیم صهیونیستی به معنای مواجهه مستقیم با مقاومت یمن بود.

کوینسی همچنین گزارش می‌دهد، حمله رژیم صهیونیستی به مقر فرماندهان انصارالله تنها جنبه نمادین داشت، زیرا برای نمونه احمد الرحاوی

بدتر از آپارتاید

«ماندلا ماندلا» نوه رئیس‌جمهور فقید آفریقای جنوبی و قهرمان مبارزه با نژادپرستی، در آستانه سفر برای پیوستن به کاروان چندملیتی کمک‌رسانی به غزه، گفت: «بسیاری از ما که به سرزمین‌های اشغالی فلسطین سفر کرده‌ایم، تنها با یک نتیجه بازگشته‌ایم: فلسطینی‌ها شکلی بسیار بدتر از آپارتاید را تجربه می‌کنند.» او گفت: «همان‌گونه که کشورهای جهان در دوران آپارتاید در کنار سیاه‌پوستان آفریقای جنوبی ایستادند، اکنون نیز باید از فلسطینی‌ها حمایت کنند.» به گفته او، انزوای بین‌المللی و تحریم‌های شدید، نظام آپارتاید آفریقای جنوبی را به زانو درآورد و زمان آن رسیده است که همین اقدام علیه اسرائیل برای رهایی فلسطینی‌ها صورت گیرد.

استاندارد دوگانه

«پدرو سانچز» نخست‌وزیر اسپانیا، به عنوان نخستین مقام ارشد اروپایی که نسل‌کشی رژیم صهیونیستی در غزه را محکوم کرده است، گفت: «از اینکه دیگر کشورهای اروپایی از اسپانیا تبعیت کرده و کشور فلسطین را به رسمیت شناخته‌اند، خوشحالم؛ اما واکنش اروپا در این باره کافی نیست. اتحادیه اروپا در مورد چگونگی تأثیرگذاری بر اسرائیل اختلاف نظر دارد. اما به نظر من اگر می‌خواهیم اعتبار خود را در مورد بحران‌های دیگر، مانند بحران اوکراین افزایش دهیم، نمی‌توانیم بیشتر از این دوام بیاوریم. جهان به اتحادیه اروپا نگاه می‌کند و می‌پرسد چرا وقتی از اوکراین و غزه صحبت می‌شود، استانداردهای دوگانه دارید؟»

یادداشت

تشدید رشد نقدینگی!

یوسف کاووسی

کارشناس اقتصادی

در پایان سه ماهه سال جاری، حجم نقدینگی کشور به ۱۱ هزار و ۵۸ هزار میلیارد تومان رسید که به معنای رشد ۳۲ درصدی نقدینگی در مقایسه با سه ماهه نخست سال قبل است. در واقع، رشد نقدینگی در مقایسه با سال گذشته افزایش ۸/۸ درصدی داشته است. آمارهای بانک مرکزی درباره آمار نهایی کل های پولی سه ماهه نخست سال جاری، نشان دهنده روند حجم نقدینگی، پایه پولی، خالص دارایی های بانک مرکزی و میزان مطالبات بانک مرکزی از دولت است. این آمار این واقعیت تلخ را نشان می دهد که اگر برای برون رفت از وضعیت فعلی اقتصاد چاره اندیشی نشود، قطع به یقین در شش ماهه دوم سال با تورم هایی رویه رو می شویم که نرخ های جدید، اما نامتعارفی در اقتصاد ایران به شمار می روند.

در صورتی که راهکاری برای خروج نقدینگی و حرکت پول به سمت فعالیت های مولد ارائه نشود و دولت در این حوزه دست روی دست بگذارد و تماشاچی محض باشد، پیش بینی می شود در سه ماهه آخر پاییز، یعنی در هنگامه ورود به سال جدید میلادی با فشار اقتصادی بیشتری رویه رو شویم. تشدید تحریم ها و فعال سازی مکانیسم ماشه اگر چه اثر واقعی بر اقتصاد ندارد؛ اما به هر حال می تواند زمینه ساز فشارهای بیشتری بر اقتصاد کشور باشد.

از سوی دیگر نباید این موضوع را که در افزایش میزان تورم در ماه های آخر سال تأثیرگذار است، فراموش کنیم که همواره زمان تسویه حساب با شرکت های خارجی به دلیل مبادلاتی که طی یک سال میلادی داشتیم قبل از پایان سال مالی است، لذا فشار بر نرخ ارز برای تسویه حساب ها در آخر ماه به افزایش نرخ ارز منجر می شود.

با وجود آگاهی به این موضوع، متأسفانه هر سال در این موعد زمانی شاهد موضع گیری یکسان رؤسای بانک مرکزی با تأکید بر اینکه افزایش نرخ ارز روال عادی در پایان سال میلادی آن هم به دلیل تسویه حساب است، بدون اینکه برای جلوگیری از افزایش نرخ ارز که به صورت الکلنگی روی نرخ تورم تأثیر می گذارد، کار خاصی صورت دهند.

در صورتی که دولت و بانک مرکزی برای رفع ناترازی هایی که روی تولید و به تبع آن درآمدزایی بنگاه ها و شرکت ها که به افزایش مالیات منجر می شود، اقدامی صورت ندهند و با وجود تداوم تنش های سیاسی در شش ماهه دوم سال شاهد افزایش نرخ ارز و به تبع آن شاهد بالا رفتن بیش از پیش نرخ تورم و فشار معیشتی بیشتر بر مردم خواهیم بود؛ لذا رسانه ها و کارشناسان باید این هشدارها را به دولت بدهند.

از سوی دیگر، با توجه به اینکه اصولاً دولت ها بخش اعظم بودجه را در شش ماه اول سال بلعیده اند و برای مصارف شش ماه دوم سال پولی در جیب ندارند در حالی که هزینه ها به قوت خود باقی است، این احتمال به شدت داده می شود که دولت ناچاراً به سمت چاپ پول و استقرار از بانک مرکزی در نیمه دوم سال برود و یک بار دیگر شاهد فشار تورمی به جامعه باشیم.

ساحل عباسی

خبرنگار

«علی قنبری» کارشناس و تحلیلگر مسائل اقتصادی گفت: «با توجه به اینکه عموماً و با توجه به شرایط رشد نقدینگی و تورم ساختاری موجود در اقتصاد کشور میل به افزایش در نرخ ارز وجود دارد، نوسانات نرخ ارز تولید را کنار می زند و مانع سرمایه گذاری در تولید می شود. جریان نقدینگی نگران از دست رفتن سرمایه و از دست رفتن بیش از پیش قدرت خرید مردم است؛ بنابراین، سرمایه ها میل خود برای سرمایه گذاری در مسیر تولید را از دست می دهند.»

عضو هیئت علمی دانشگاه تربیت مدرس در گفت و گو با «صبح صادق» درباره افزایش قیمت ارز و آثار پدیدار شده تنش های سیاسی بر روی آن با اشاره به تداوم منفی افزایش نرخ ارز روی تولید و از دست رفتن قدرت خرید مردم گفت: «از جمله اصلی ترین وظایف و مسئولیت های بانک مرکزی در قبال مردم ایران به عنوان یک وظیفه محوری، حفظ ارزش پول ملی کشور و تثبیت نرخ ارز است. متأسفانه در طول سال های گذشته بانک مرکزی بنا به بسیاری از دلایل نتوانسته است این وظیفه خود را به درستی محقق کند و مانعی در برابر از دست رفتن ارزش پول ملی که به تبع آن قدرت خرید مردم نیز کاهش می یابد، ایجاد کند.»

وی در این باره خاطر نشان کرد: «بی شک تحریم های اقتصادی و طرح مسائلی مثل فعال سازی مکانیسم ماشه اثر مستقیمی روی افزایش قیمت ارز می گذارد. هر چند این تأثیر به صورت هیجانی و روانی بوده و در واقعیت های اقتصادی ریشه نداشته باشد؛ اما به هر حال این موضوعات در نهایت روی نرخ ارز اثرگذار است. با اینکه افزایش قیمت ارز در برخی مقاطع ناشی از مسائل اقتصادی و سیاست گذاری ها نیست و به تنش ها و نوسانات

سیاسی مربوط است؛ اما نمی توان با خیال راحت اظهار داشت نوسانات نرخ ارز که متأثر از تنش ها و نوسانات سیاسی است، به سرعت رفع می شود؛ زیرا به عینه سال هاست شاهد ماندگاری نرخ ها در قیمت های بالا بوده ایم؛ یعنی وقتی نرخ ولو به صورت هیجانی و غیر واقعی بالا می رود، عمدتاً در همان کانال باقی می ماند و حتی با رفع آن هیجانات شاهد بازگشت به قیمت های قبلی نیستیم.»

قنبری در این باره افزود: «میل به بالا ماندن قیمت ها و انتظارات تورمی که در اقتصاد شکل می گیرد، موانع بسیار بزرگ و سدهای مستحکمی در برابر کاهش نرخ ارز هستند. بنابراین با وجود اینکه نرخ های کنونی ناشی از تنش ها و مسائل سیاسی حول اسنپ بک است؛ اما نباید این روند افزایشی نگران کننده را دست کم گرفت؛ چرا که همسین افزایش نرخ ولو به صورت هیجانی و غیر منطقی، معیشت مردم و اقتصاد کشور را با چالش ها و مخاطرات جدی مواجه می کند.»

عضو هیئت علمی دانشگاه تربیت مدرس تصریح کرد: «متأسفانه در طول سال های گذشته با شدت گرفتن افزایش نرخ ارز و تشدید مسائل سیاسی در عرصه بین الملل شاهد آن بوده ایم که بانک مرکزی ابزارهای لازم و اختیارات کافی را برای بازگشت قیمت ها به قبل و کاهش نرخ ارز در اختیار ندارد. در واقع اقدامات و عملیات هایی که بانک مرکزی حول این موضوع انجام می دهد، اقدامات محدودی است و برای افزایش یافتن نرخ ارز اقدام کارسازی نیست.»

وی در این باره به نسخه اصلی کاهش نرخ ارز در بازار اشاره کرد و گفت: «با توجه به اینکه یکی از اصلی ترین عملیات های کاهش نرخ ارز و بازگشت آرامش به بازار ارز را می توان افزایش عرضه ارز برای برابری با حتی عرضه بیش از نیاز در بازار دانست، اما این راهکار آنچنان که باید و شاید قابلیت اجرا ندارد؛ زیرا ذخایر ارزی کشور محدود

و تقاضای دریافت ارز بالاست. یعنی زمانی که شما محدودیتی در عرضه ارز ندارید وقتی با چنین چالشی مواجه می شوید، میزان عرضه ارز را افزایش می دهید تا بدون نوسان خاصی از آن مقطع عبور کنید؛ اما در وضعیت فعلی، محدودیت های ارزی باعث شده میزان دخالت و حضور بانک مرکزی در بازار نیز محدود باشد.»

علی قنبری، استاد اقتصاد بیان داشت: «وقتی عرضه و تقاضای ارز نمی توانند همپوشانی داشته باشند، نرخ ارز نیز تثبیت نشده و روند صعودی به خود می گیرد. وقتی تقاضای ارز در نوسانات سیاسی و عدم اطمینان به فضای اقتصادی پیش رو بالاتر از حد معمول است، بانک مرکزی نیز نمی تواند تقاضا را در بازار ارز با عرضه بیشتر ارز کنترل کند.»

این کارشناس و تحلیلگر مسائل اقتصادی یادآور شد: «امیدواریم در روزهای آینده دستگاه دیپلماسی کشور یا بتواند عملیات اسنپ بک را متوقف کند یا تیم اقتصادی دولت تمهیدات لازم را برای این موضوع داشته باشند تا زمینه های لازم برای بازگشت ثبات اقتصادی در کشور فراهم شود. در غیر این صورت دورنمای روشن و شفاف از آینده به زیان اقتصاد کشور به ویژه در بخش سرمایه گذاری در تولید وجود نخواهد داشت.»

وی معتقد است: «باید بپذیریم نوسانات شدید نرخ ارز به هیچ وجه مطلوب اقتصاد نیست. با توجه به اینکه عموماً و با توجه به شرایط رشد نقدینگی و تورم ساختاری موجود در اقتصاد کشور میل به افزایش نرخ ارز وجود دارد، نوسانات نرخ ارز تولید را کنار می زند و مانع سرمایه گذاری در تولید می شود. جریان نقدینگی نگران از دست رفتن سرمایه و از دست رفتن بیش از پیش قدرت خرید مردم است، لذا سرمایه ها میل خود برای سرمایه گذاری در مسیر تولید را از دست می دهند.» عضو هیئت علمی دانشگاه تربیت مدرس معتقد است: «افزایش نرخ ارز به صورت مستقیم و غیر

مستقیم روی قیمت کالاهای وارداتی خصوصاً مواد اولیه برای مصارف کشاورزی، تولید محصولات مختلف چه در عرصه کشاورزی و صنعتی اثرگذار است. در واقع نوسانات ارزی تأثیر مستقیمی بر تورم و قیمت تمام شده کالاهای وارداتی و حتی تولید داخل می گذارد. بنابراین، با بالا رفتن چند باره نرخ ها در سال، در حالی که حقوق کارگران و کارمندان در سال یک بار افزایش می یابد و قدرت خرید مردم تضعیف می شود، موجب کوچک شدن سفره مردم خواهد شد. از همین رو با موضوع افزایش نرخ ارز نباید سرسری برخورد کرد.»

این عضو هیئت علمی دانشگاه تربیت مدرس و استاد اقتصاد گفت: «هر گونه محدودیت در تولید به زیان کشور است، زیرا ما را به واردات کالاهای خارجی وابسته می کند و ناچاراً منابع ارزی بیشتری از کشور خارج می شوند از این رو باید سمت و سوی تقویت تولید را در پیش بگیریم و با یک تیر دو نشان بزنیم.»

این کارشناس و تحلیلگر اقتصادی افزود: «با تثبیت وضعیت اقتصادی، نرخ ارز ثابت نگه داشته می شود. ثبات نرخ ارز به نفع مردم و اقتصاد کشور است؛ از این رو همه سیاست ها از جمله سیاست های اقتصادی و ارزی باید بر محور جلوگیری از افزایش قیمت ها باشد؛ زیرا نباید فشار اقتصادی بر مردم و بر بخش تولید افزایش یابد. هر نوع فشار اقتصادی بیشتری بر معیشت مردم و اقتصاد کشور به صلاح نیست؛ ضمن اینکه رشد اقتصادی را بیش از پیش به تعویق می اندازد.» علی قنبری در خاتمه خاطر نشان کرد: «هر سیاستی که اتخاذ می شود باید به نفع کاهش نرخ ارز و پیشبرد سیاست ثبات اقتصادی باشد. بی ثباتی اقتصادی سم مهلک اقتصاد است. بنابراین با توجه به این مؤلفه بسیار مهم باید سیاست گذاری انجام شود.»

افزوده

قرارداد سلف

قرارداد «سلف» یکی از انواع صکوک است که در آن فروشنده متعهد می شود یک کالا را با قیمتی مشخص و در زمان تعیین شده در آینده، به خریدار تحویل دهد. مبلغ معامله و قیمت کالا نیز در زمان عقد قرارداد مشخص شده و خریدار نیز تمامی آن را در زمان عقد قرارداد به فروشنده پرداخت می کند. به عبارت دیگر، در قرارداد سلف، فروشنده محصول خود را با دریافت بهای آن، به خریدار پیش فروش می کند. بنگاه های اقتصادی با هدف تأمین مالی و دولت با هدف جبران کسری بودجه می توانند از قراردادهای سلف استفاده کنند.

شاخص

زیر آتش!

صدها اقتصاددان در نامه ای سرگشاده خطاب به «دونالد ترامپ» رئیس جمهور آمریکا، و افکار عمومی این کشور هشدار دادند که اخراج «لیسا کوک» عضو هیئت مدیره فدرال رزرو، استقلال این بانک را تهدید کرده و اعتماد به آن را به منزله یکی از ارکان اصلی نظام مالی آمریکا تضعیف می کند. در این نامه که به امضای ۵۹۳ اقتصاددان رسیده، آمده است: «نهادهای پولی معتبر نیز به استقلال فدرال رزرو نیاز دارند. این اقدام اصل اساسی استقلال بانک مرکزی را تهدید کرده و اعتماد به یکی از مهم ترین نهادهای آمریکا را تضعیف می کند. این اعتماد، سنگ بنای نظامی است که در طول دهه ها علت پویایی اقتصادی آمریکا بوده است.»

منهای نفت

صادرات بادام زمینی

شهرستان «آستانه اشرفیه» با سطح زیرکشت ۲ هزار و ۵۰۷ هکتار، قطب اصلی بادام کاری در گیلان به شمار می رود. افزون بر آن، شهرستان های «رشت»، «تالش»، «رودبار» و «بندر انزلی» نیز در کشت و برداشت این محصول مشارکت دارند. کشت بادام زمینی همه ساله از اوایل اردیبهشت آغاز شده و برداشت آن از شهریور تا مهر ادامه دارد. پیش بینی می شود امسال حدود ۱۱ هزار و ۴۳۸ تن محصول، با ارزشی بالغ بر ۲ هزار میلیارد ریال تولید شود؛ این محصول به دلیل کیفیت عالی و طعم مطلوب، همواره مورد استقبال مصرف کنندگان بوده است، بنابراین با پشتیبانی از این محصول می توان ارزآوری قابل توجهی داشت.

آنچه خوبان همه دارند، تو تنها داری

گفتاری از حجت الاسلام والمسلمین حبیب الله فرحزاد

این آیه مبارکه که خدای متعال در آن سستایش پیغمبر (ص) را فرموده است: «لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِنْ أَنْفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِينَ رَءُوفٌ رَحِيمٌ» چند نکته دارد. «جاءکم» خدا پیغمبر (ص) را فرستاده، او را تربیت کرده است «أَنَا آتِبَنِي الله»؛ فرمود من تربیت شده خدا هستم. خدا بخواهد یکی را پرورش دهد و تربیت کند، چه خواهد شد. یعنی آنچه خوبان همه دارند تو تنها داری، مصداق حقیقی اش وجود پیغمبر خدا(ص) است....

«لَوْلَاكَ مَا خَلَقْتُ الْأَفْلَاكَ» تمام زیبایی های عالم یک شعاعی از زیبایی پیغمبر خدا(ص) است، بلاشک. تمام زیبایی هایی که یوسف صدیق داشته است، در باریکی که داوود پیغمبر داشته است، جمال و کمالی که آدم صفی الله داشته است، تمام اینها را جمع کنید یک گوشه ای از پیغمبر خداست که به آنها تابیده است. به امیر المؤمنین (ع) همین جور، به حضرت زهرا(س) همین جور. چون آن حلقه اول و فیضی نخست اوست، نور اول اوست. تمام انوار عالم از آنجا جدا شده است. لذا می گوید او از طرف خدا آمده است. «لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِنْ أَنْفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِينَ رَءُوفٌ رَحِيمٌ». رسول نماینده و

سیدحسین خاتمی خوانساری دبیر گروه معارف

امروز بیش از هر زمان دیگری امت اسلامی در برابر چالش ها و تهدیدهایی قرار گرفته است که سرنوشت و هویت جمعی آن را هدف گرفته اند. دشمنان اسلام طی قرون متمادی آموخته اند که اگر نتوانند قدرت نظامی یا اقتصادی مسلمانان را به طور مستقیم در هم بشکنند، می توانند با بذلر اختلاف، چنددستگی و نفرت پراکنی در میان امت واحده، بیشترین ضربه ها را وارد کنند. قرآن کریم به صراحت هشدار داده است: «وَلَا تَنَازَعُوا فَبَيْنَهُمْ تَفْتَنُ لَوِ تَوَدَّعَبَ رِيحُكُمْ»؛ یعنی اگر به نزاع و اختلاف درونی مشغول شوید، قدرت و هیبت شما از میان خواهد رفت. این آیه نشان می دهد، اصل اختلاف نه تنها یک مشکل اجتماعی ساده نیست، بلکه نقطه آغاز فروپاشی اقتدار امت است. بر همین اساس، یکی از کلیدی ترین وظایف مسلمانان در هر دوره ای حفظ وحدت کلمه است؛ وحدتی که نه به معنای نادیده گرفتن تفاوت ها، بلکه به معنای ایستادن در کنار هم در برابر دشمن مشترک است.

پیامبر گرامی اسلام(ص) در دوران رسالت شان بیشترین سختی ها را برای جا انداختن همین حقیقت متحمل شدند. آن حضرت در جامعه ای مبعوث شدند که قبیله گرایی، تعصبات کور و نزاع های خونین

سلوک

حساب خودت را برس!

آیت الله احمد مجتهدی تهرانی: راه غلبه بر نفس، محاسبه است. بعضی اولیای خدا یک دفتری همراه خود داشتند و هر کاری که می کردند می نوشتند، در آخر روز هم نشسته و حساب کارهای خود را می کردند که ما در ایسن روز چه کردیم، چه مقدار اطاعت خداوند متعال را کردیم و چه مقدار سرپیچی کردیم. امام موسی کاظم(ع) فرمودند: از ما نیست کسی که هر روز به حساب نفس خود نرسد؛ پس اگر کار خوبی انجام داده بود خدا را شکر کند و از خدا بخواهد که آن کار را بیشتر و بهتر بتواند انجام دهد و اگر کار بدی انجام داده بود، استغفار و توبه کند.

میان طوایف، چهره آن را تیره و تار کرده بود، اما با صبر و حکمت الهی خود توانستند قلوب پراکنده را گرد هم آورند و از مجموعه ای قیابل متفرق، امتی متحد و قدرتمند پدید آورند. در خطبه های تاریخی آن حضرت بارها تأکید شده است که مؤمنان همچون یک پیکرند. این نگاه عمیق نشان می دهد، وحدت تنها توصیه ای اخلاقی نیست، بلکه یک ضرورت وجودی برای بقای جامعه اسلامی است. با این حال، دشمنان اسلام هرگز آرام ننشسته اند و همواره تلاش کرده اند با استفاده از اختلافات مذهبی، قومی و فکری، مسلمانان را درگیر نزاع های داخلی کنند. جنگ های نیابتی، رسانه های وابسته به قدرت های استکباری و سیاست های تفرقه افکنانه همه در راستای این هدف طراحی می شوند.

یکی از مهم ترین حربه های دشمن ایجاد شکاف میان شیعه و سنی است. آنها از کوچک ترین تفاوت های فقهی و کلامی، کوهایی از سوءظن و نفرت می سازند و این سوءظن ها را با پول و تبلیغات تقویت می کنند تا مسلمانان به جای دشمن اصلی، یکدیگر را هدف قرار دهند. در حالی که قرآن فرموده است: «إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ»؛ یعنی مؤمنان برادر یکدیگرند. برادری ایمانی اقتضا دارد که اختلافات طبیعی میان انسان ها بهانه دشمنی نباشد، بلکه فرصتی برای تکامل و هم افزایی باشد. امروز اگر به اوضاع منطقه اسلامی نگاه کنیم، به وضوح می بینیم که هر جا امت دچار چنددستگی و نزاع داخلی شده،

«فَبُورُكُم فِي الْقُبُورِ، أَتَاكُمْ فِي الْأَثَارِ، فَمَا أَحَلَى أَسْمَاءُكُمْ»؛ اما اسم های خودتان چقدر شیرین است، به شیرینی یامحمد، به شیرینی یازهرا، یاعلی، یاحسین. نداریم کسی که یک مقدار با روحیات اینها آشنا باشد، با نور اینها آشنا باشد. این تعبیر «لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِنْ أَنْفُسِكُمْ»؛ زیباترین و خیلی دلرباترین است. از خودتان است. نمی خواهد بگوید فقط جسمش بشر است. نه؛ «لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِنْ أَنْفُسِكُمْ»؛ از خودتان است. یعنی با شماس، همه جا با شماس، شما با او هستید. صفت دیگری که خدای متعال در وصف پیغمبر (ص) می فرماید: «عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ»... لذا خدای متعال می فرماید این پیغمبر (ص) رنج امت بر او بسیار سنگین است. عزیز یعنی سنگین است، برای پیغمبر (ص) سخت است. هر امتی جهالت به خرج دهد، گناه کند، معصیت کند، مشکلی پیدا شود روحی و جسمی، بر آن نفس کامل که پیغمبر خداست یک آزار و آذینی می رسد. چون از پدر مهربان تر است، از مادر مهربان تر است، و البته صعه وجودی دارد، ظرفیتش هم به اندازه عالم هستی است؛ یعنی حاضر است تمام بارها را به دوش بکشد، بلا تشبیه مثل مادر مهربان. یک مادر

مهربان حاضر است شب تا صبح بیدار باشد که اگر بچه اش مریض است یک وقت مشکلی پیدا نکند. یا مثلاً یک وقتی در آفتاب باشد، بچه اش در سایه باشد. خودش تشنگی و گرسنگی را تحمل می کند، بچه اش سیراب باشد. تمام مهرهایی که در مادرهاست، شعاع وجود نور و محبت پیغمبر (ص) است. در پدرها هم همین جور است.

مکتب

یک کلام در مقابل دشمن!

هر مسلمانی باید بداند که تکالیف الهی او در وضعیت کنونی تنها به عبادات فردی محدود نمی شود. دفاع از برادران مظلوم، یاری رساندن به امت اسلامی، ایستادگی در برابر ظلم و سلطه و تلاش برای پیشرفت علمی و فرهنگی نیز بخشی از این تکالیف است. دشمن می خواهد ما تنها به ظواهر سرگرم شویم و از حقیقت غافل بمانیم؛ اما دین اسلام ما را به حقیقت جویی و انجام وظایف واقعی دعوت کرده است. در این میان، وحدت کلمه به منزله بستر و زمینه ای است که انجام این وظایف را ممکن و مؤثر می سازد. مسلمانان برای دوری از آسیب ها و گزندهای دشمن به وحدت کلمه نیاز دارند. وحدت کلمه این است که با وجود هبر اختلافی در درون مذاهب و تفکرات اسلامی، باید در مقابل دشمن حرف مان یکی باشند. سوای این موضوع مسلمانان باید به دنبال پیدا کردن وظایف و تکالیف حقیقی خود نیز باشند. یکی از مهم ترین حربه های دشمن ایجاد اختلاف و دشمنی میان امت مسلمان است تا آنها را از کمک و یاری و دلسوزی برای یکدیگر دور کند. در حالی که دنیای اسلام با بحران های متعدد سیاسی و اقتصادی روبه روست، رسانه ها و شبکه های اطلاع رسانی نیز نقش تعیین کننده ای در حفظ یا تخریب وحدت دارند. اگر مسلمانان و رسانه های اسلامی تنها با تاب دهنده اختلافات و تنش ها باشند، در حقیقت ابزار دشمن خواهند شد.

تاریخ نگار

خلافت نامشروع!

«معاویه دوم» فرزند یزیدبن معاویه و نوه معاویه بن ابی سفیان، پس از مرگ پدرش در سال ۶۴ قمری به خلافت رسید. او بر خلاف پدر و جدش به دنیاطلبی و فساد گرایش نداشت. معاویه دوم خلافت امویان را غاصبانه می دانست و جانشینی برای خود تعیین نکرد. او تنها پس از ۴۰ روز کناره گیری کرد. مورخان علت این کناره گیری را بیماری را نیز یافتن مشروعیت بنی امیه دانسته اند. او پس از مدتی عزلت نشینی به طور مشکوک درگذشت و گفته می شود مسموم شد. مرگ او موجب آشوب شد و سرانجام «مروان بن حکم» قدرت را به دست گرفت و خلافت از شاخه سفیانی به مروانی انتقال یافت.

احکام

نماز خانه مدرسه

پرسش: زمین یکی از دبیرستان های این شهر ملک یکی از افراد است. این زمین طبق نقشه شهر باید به پارک تبدیل می شد، ولی به علت نیاز شدید و با موافقت مسئولان مربوطه، مقرر شد که به مدرسه تبدیل شود. از آنجایی که صاحب آن زمین راضی به تملک آن از سوی دولت نیست و نارضایتی خود را نسبت به اقامه نماز و مانند آن در زمین مذکور اعلام کرده است، امیدواریم نظر شریف خود را درباره نماز خواندن در این مکان اعلام فرمایید. پاسخ: اگر گرفتن زمین از مالک شرعی آن طبق قانونی که مجلس شورای اسلامی وضع کرده و به تأیید شورای نگهبان رسیده است، انجام گرفته باشد، نماز خواندن و تصرّفات دیگر در آن مکان اشکال ندارد.

دین

شماره ۱۲۰۳ | دوشنبه ۱۷ شهریور ۱۴۰۴

صداقت

آیه

اگر پیامبر (ص) بود چه می کرد؟

ایمان معینی

کارشناس علوم اسلامی

خداوند متعال در قرآن کریم، جایگاه پیامبر اعظم (ص) را چنان والا معرفی کرده که اطاعت و محبت به او را در کنار ایمان به خود قرار داده است. در آیات بسیاری آمده است که مؤمنان باید پیامبر (ص) را تکریم کنند، حرمت او را پاس بدارند و با قلب و عمل به یاری او برخیزند. در سوره فتح آیات ۸ و ۹ می خوانیم: «إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَاهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا لِّتُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتُعَزِّرُوهُ وَتُوَقِّرُوهُ وَتُسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا». این آیه به روشنی بیان می کند که رسالت پیامبر (ص) تنها برای رساندن پیام نیست؛ بلکه برای آن است که مردم به او ایمان بیاورند، او را یاری کنند و حرمتش را نگاه دارند تا آنها را به سمت انسانیت کامل هدایت فرماید. محبت و تکریم رسول خدا(ص) در نگاه قرآن یک وظیفه اعتقادی است، نه یک احساس فردی ساده. قرآن بارها هشدار داده است که مخالفت با رسول خدا(ص) سرانجامی جز خسران و گمراهی ندارد. در سوره نور، آیه ۶۳ می خوانیم: «فَلْيَحْذَرِ الَّذِينَ يُخَالِفُونَ عَنْ أَمْرِهِ أَنْ تُصِيبَهُمْ فِتْنَةٌ أَوْ يُصِيبَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ»؛ یعنی آنان که با فرمان پیامبر (ص) مخالفت می کنند، باید بترسند از اینکه گرفتار فتنه ای شوند یا عذاب دردناک آنان را دربرگیرد (!) این هشدار نشان می دهد، پیامبر (ص) تنها یک رهبر اجتماعی یا معلم اخلاق است، بلکه اطاعت از او بخشی جدانشدنی از ایمان به خداوند است. محبت و اطاعت واقعی به پیامبر (ص)، یعنی همراهی با اهداف و آرمان های او؛ یعنی ایستادن در برابر ظلم، حمایت از مظلوم، تلاش برای اتحاد امت و مبارزه با تفرقه ای که دشمنان طراحی کرده اند. امروز اگر به وضعیت جهان اسلام نگاه کنیم، درمی یابیم که یکی از مهم ترین عرصه های امتحان محبت به رسول خدا(ص) مسئله فلسطین و به ویژه غزه است. این سکوت در برابر مظلومیت مردم غزه، نوعی بی اعتنایی به آرمان های رسول خداست. قرآن وقتی می فرماید: «الَّتِي أَوَّلَى بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنْفُسِهِمْ» (احزاب/۶) نشان می دهد پیامبر (ص) از جان مؤمنان به آنان نزدیکتر است و این نزدیکی باید در رفتار مقابل مؤمنان با او نیز دیده شود. آیا می توان ادعای نزدیکی به پیامبر (ص) داشت، اما نسبت به سرنوشت امت او بی تفاوت بود؟ خداوند در قرآن، پیامبر (ص) را «رحمة للعالمین» معرفی کرده است. پس هرکس به راستی دوستدار اوست، باید پرچم رحمت، عدالت و حمایت از مظلومان را بر دوش گیرد. اگر امروز مسلمانان در برابر کودکان بی گناه غزه کوتاهی کنند، آیا جز این است که در برابر رسالت پیامبر (ص) کوتاهی کرده اند؟ و آیا این همان هشداری نیست که قرآن داده بود: «فَلْيَحْذَرِ الَّذِينَ يُخَالِفُونَ عَنْ أَمْرِهِ»؟ محبت حقیقی به پیامبر (ص) آن است که مسلمانان به جای شعارهای بی عمل به وحدت روی آورند، اختلافات را کنار بگذارند و در برابر دشمن مشترک یک صدا شوند. قرآن ما را میان دو راه قرار داده است: یا محبت، تکریم و اطاعت از پیامبر که نتیجه اش عزت و رحمت الهی است، یا مخالفت و بی اعتنایی به او که نتیجه اش فتنه و عذاب خواهد بود. امروز امت اسلامی باید ببیند در کدام مسیر حرکت می کند!

تقویم انقلاب

سفر به چین

سید مهدی حسینی

مورخ و پژوهشگر

در تقویم تاریخی انقلاب اسلامی در تاریخ ۲۰ شهریور ۱۳۶۲، «دکتر علی اکبر ولایتی» وزیر امور خارجه وقت به همراه عده‌ای دیگر از مسئولان وزارت خارجه کشورمان به چین سفر کردند. یکی از اعضای هیئت همراه «دکتر جواد منصوری»، معاون فرهنگی وزارت بود. ایشان در گزارشی توضیحاتی را درباره سفر به چین در کتاب «خاطرات یک دیپلمات» درج کرده است، به نکات جالبی اشاره می‌کند که در این مختصر به بخش‌هایی از آن درباره اوضاع چین اشاره می‌کنیم.

۱- چین جمعیت فراوانی دارد و از نظر سیاسی نیز جزء کشورهای استعماری و سلطه‌جو به‌شمار نمی‌آید. ضمن اینکه در این کشور حدود هفتاد میلیون مسلمان وجود دارد. تمام این موارد به روابط ما با چین به لحاظ مسائل اقتصادی، سیاسی و فرهنگی اهمیت فوق‌العاده می‌بخشد.

۲- مسلمانان چین که جمعیت آن به چند ده میلیون می‌رسد، تشکیلاتی با عنوان «انجمن اسلامی مسلمانان چین» دارند. این تشکیلات کاملاً زیر نظر دولت است. مسلمانان در زمان انقلاب فرهنگی چین وضعیت نامساعدی داشتند و تحت فشار دولت مرکزی بودند و در سال‌های اخیر به تدریج و پس از حرکت چین به سمت اقتصاد بازار آزاد و سرمایه حدی کنترل شده، وضعیت مسلمان‌ها اندکی بهتر شده است، ما دیداری از انجمن اسلامی مسلمانان چین و مسجد آنها داشتیم. در حیات این مسجد پیکر سه نفر از علمای برجسته ایرانی که برای تبلیغ اسلام به آن منطقه رفته بودند، به خاک سپرده شده بود. روی یکی از سنگ قبرها کلماتی به زبان فارسی نوشته شده بود با این مضمون که او از شهر قزوین آمده و نام و فامیلش هم قزوینی بوده است. مواردی از این قبیل نشان می‌دهد که در گذشته روابط فرهنگی بین ایران و چین گسترده بوده است.

۳- وضعیت زندگی و امکانات رفاهی مردم چین را در آن سفر بسیار نابسامان و فقیرانه دیدیم. لباس‌های مشابه و متحدالشکل که با کوبن توزیع می‌شد، بر تن همه دیده می‌شد. دوچرخه‌های کهنه و فرسوده اصلی‌ترین وسیله حمل‌ونقل بود. در خیابان‌های پکن تعدادی اتوبوس و کامیون بسیار فرسوده و تعدادی خودرو سواری متعلق به مقامات و اتباع خارجی دیده می‌شد.

۴- در پکن تنها یک فروشگاه بود که کالا‌های مناسب و با کیفیتی را در قبال دریافت پولی متفاوت از پول رایج کشور فقط به خارجی‌ها عرضه می‌کرد. دیدن وضعیت اسفناک یکی از بزرگ‌ترین کانون‌های کمونیسم در جهان برای ما دور از انتظار بود. عر دیدن دیوار بزرگ چین و چند اثر تاریخی مهم دیگر این کشور هم لطف خاص خود را داشت. در یکی از این محل‌ها ۲۰ متر زیرزمین قبرستان بزرگی دیدیم که برای اعضای چند خاندان سلطنتی بنا شده بود تا دشمن به قبرها و مردگان آنها دسترسی نداشته باشد. «فاعتبروا یا اولی الابصار»

سازماندهی تشکیلاتی نهضت

مهدی سعیدی

دبیر گروه تاریخ

در مشی مبارزاتی حضرت امام خمینی(ره)، سازماندهی تشکیلاتی نهضت اسلامی همواره از ارکان اساسی و تعیین‌کننده به‌شمار می‌آمد. ایشان از همان طلوع نهضت، به‌ویژه در فاصله سال‌های ۱۳۴۱ تا ۱۳۴۳، درصدد برآمدند تا جنبشی فراگیر و سراسری پدید آورند. از این‌رو، با ارسال نامه‌هایی به علمای بلاد، آنان را از جریان‌ها و رویدادها آگاه کرده و با طراحی برنامه‌های منسجم، وحدت رویه و پیوند میان کانون‌های مبارزه را تضمین می‌کردند. این رویکرد زمینه‌ساز شکل‌گیری شبکه ارتباطی پویا و کارآمدی شد که انتقال سریع اخبار و عکس‌العمل به موقع را ممکن می‌کرد.

حادثه تأمل‌برانگیز پانزده خرداد سال ۱۳۴۲، به خوبی ضرورت سازمان‌یابی منسجم و لزوم ایجاد شبکه‌ای زیرزمینی، اما گسترده را آشکار کرد. امام(ره) با درک این مهم، در فاصله بین دوران زندان و تبعید به خارج از کشور، با تدبیری حکیمانه، گروه‌های مردمی، از جمله دانشجویان، بازاریان و سایر اقشار متدین را حول محور واحدی گرد آوردند. این تشکل یافتن تدریجی، به تأسیس «هیئت‌های مؤتلفه اسلامی» انجامید که با هدایت و اطلاع ایشان شکل گرفت و فعالیت خود را آغاز کرد.

در آن مقطع، تجربه نشان داده بود که پخش

همزمان اعلامیه‌ها در اقصی نقاط کشور، می‌تواند بسیاری از اقدامات حکومت طاغوت را خنثی کند. همچنین، روشنگری، افشای چهره پلید رژیم و ارشاد توده‌های عظیم مردم، تنها از طریق تمرکز نیروهای مؤمن، انقلابی و فداکار ممکن بود. در عمل، مشخص شده بود که افراد و گروه‌های بسیاری با امام(ره) در ارتباط هستند، اما از فعالیت یکدیگر بی‌خبرند. گروه‌های متعددی، به‌صورت جداگانه به قم عزیمت می‌کردند، اخبار مناطق خود را به محضر امام(ره) می‌رساندند و رهنمودهای لازم را دریافت می‌کردند. منبع اصلی همه این گروه‌ها، شخص امام خمینی(ره) بود.

این گروه‌ها تقریباً هم‌زمان، ضرورت سامان‌یابی و وحدت عمل را دریافتند و از رهبر خود طلب راهنمایی کردند. امام(ره) با درایت خاص، آنان را گرد هم آورده، به یکدیگر معرفی کردند و اعتماد خویش را به جمعی که شکل می‌گرفت، اعلام‌داشتند. از این آشنایی و معرفی و اطمینان متقابل، «جمعیت مؤتلفه اسلامی» متولد شد. جمعیتی که نه‌روش و منش احزاب و گروه‌های سیاسی مرسوم را داشت و نه بر اساس ایدئولوژی و مرام‌نامه‌ای غیراسلامی استوار بود. اساس کار آن، بر مبنای همان ارتباطات ایمانی و انقلابی و اطاعت از رهبری نهضت قرار داشت.

دهلیز

قاچاقچی!

مروری بر فساد دربار دیکتاتور پهلوی

داشتن چند گرم تریاک به اعدام می‌رسید. تشکیل مؤسسات و شبکه دختران تلفنی و تشکیل و گسترش مدارس مختلط و ترویج روابط نامشروع زنان و مردان و ایجاد مراکز فحشا در مراکز استان‌ها و به خصوص «عاصمه» کشور، تأسیس کلوب‌های شبانه آتچنانی و ترویج قمار و تأسیس قمارخانه‌های بزرگ با پروانه قانونی و تبلیغات وسیع در جهت برهنگی زنان و ترویج اختلاط‌های نامشروع با تأسیس مراکز شنا در تمام فصول و به خصوص کنار دریا در تابستان، واردات انواع وسایل آرایشی که بخش عظیمی از بودجه کشور را به خود اختصاص داده بود و ارائه انواع مد البسه غربی از طریق تلویزیون، مجلات و... که عموماً در جهت همان سیاست برهنگی و غفت‌زدایی و اسلام‌زدایی صورت می‌پذیرفت، گوشه‌هایی از آن سیاست را شکل می‌داد.

تولید و کشت تریاک و مواد افیونی که مسئولیت نظارت بر آن را به عهده یکی از برادران خود گذاشته بود و هم‌زمان وارد کردن کمیت‌های عظیمی از همان مواد خانمان‌سوز توسط باندا اشرف پهلوی، خواهر دوقلوی شاه در شرایطی که فلان مفتی بدبخت به جرم

تشکیل جلسات و کلاس‌های آموزشی منظم در تهران، مبنای اصیل اسلام را به شیوه‌ای سازمان‌یافته تبیین کند. یکی از وظایف مهم شورای روحانیت، تهیه محتوای تعلیمی و آموزشی به صورت جزوه و اطلاعیه بود. با گسترش دامنه فعالیت هیئت‌های مؤتلفه، جمعیتی با عنوان «جمعیت تربیت سخنگو» تشکیل شد که در قالب جلسات دهنفری، مبلغان و نیروهای کارآمد را آموزش می‌داد و تربیت می‌کرد.

از جمله وظایف عمده و خطیر این هیئت‌ها در تمامی آن دوران پرفراز و نشیب، دریافت، تکثیر و توزیع سریع پیام‌ها و اعلامیه‌های حضرت امام(ره) در سطح جامعه بود. مأموریتی که تا پایان یافتن مبارزه و پیروزی انقلاب اسلامی، با دقت و فداکاری ادامه یافت و نقش بی‌بدیلی در بیداری و هدایت امت اسلامی ایفا کرد. این شبکه ارتباطی و تشکیلاتی منسجم، که با نظارت و هدایت مستقیم امام(ره) شکل گرفت، به منزله ستون فقرات نهضت، مقاومت در برابر استبداد را ممکن ساخت و پایه‌های انقلاب اسلامی را استوار کرد.

حافظه

قتل عام مسلمانان

نگاهی به حضور استعمارگران اروپایی در شرق آسیا

او به همراهانش نیز وعده ثروت و قدرت می‌داد و می‌گفت: «هیچ تردیدی نداشته باشید که ما اگر تجارت مالایا را از جنگ آنان بیرون بیاوریم، قاهره و مکه به خاک سیاه خواهد نشست.» پس از یک نبرد نابرابر و خونین، که در آن سلطان و سپاهانش شجاعانه، اما ناکام مقاومت کردند، پرتغالی‌های مهاجم موفق شدند شهر را تصرف کنند. سپس فاجعه کامل به وقوع پیوست. آنها مسلمانان شهر را به شکل سازمان‌یافته‌ای قتل‌عام کردند و کسانی را که از این کشتار جان سالم به در برده بودند، برای تحقیر بیشتر به بردگی فروختند. آلبوکرک، بار دیگر با سیاست شوم «تفرقه بینداز و حکومت کن»، به عمد به غیرمسلمانان (چینی‌ها، هندی‌ها و برمه‌ای‌ها) آسیبی نزد تا آنان را در مقابل مسلمانان قرار دهد. بلافاصله پس از این قتل‌عام، فرمان غارت عمومی ثروت‌های مردم مالاکا صادر شد. اموال، طلاها و دارایی‌های مردم به یغمارفت و ثروتی افسانه‌ای که حاصل سال‌ها کار و تجارت ساکنان آنجا بود، دزدیده شد. ۲۰۰ هزار سکه طلا، تنها سهمی بود که برای دربار پرتغال فرستاده شد؛ ثروتی که هر سکه‌اش به خون بی‌گناهان آغشته بود.

شبه‌جزیره «مالایا»، نام شبه‌جزیره‌ای بزرگ و ثروتمند در جنوب شرقی آسیاست که امروزه میزبان کشور سنگاپور و بخش‌هایی از کشورهای مالزی، برمه و تایلند است. این منطقه برای سال‌های طولانی، قربانی چپاول و خشونت استعمارگران پرتغالی بود.

«آلفونسو دو آلبوکرک» نه یک قهرمان، که یک جنایتکار استعماری بود. او از پایگاه استعماری پرتغال در گویا هند، ناوگانی متشکل از ۱۸ کشتی جنگی را تجهیز کرد و به قصد تصرف و غارت، به سوی مالایا حرکت کرد. ورود او به تنگه مالاکا، با جنایت هولناکی همراه شد. این مرد سفید متعصب، پیش از هرگونه مذاکره، برای نمایش قدرت و ارباب، دستور داد تا هر کشتی غربی و مسلمانانی را که در بندر بود، به همراه تمامی سرنشینان بی‌گناه آن غرق و نابود کنند. او عمداً کشتی‌های چینی و غیرمسلمان را نادیده گرفت؛ سیاستی که نشان‌دهنده کینه عمیق مذهبی و نقشه شوم او برای پاکسازی قومی و مذهبی منطقه بود. پرتغالی‌ها با همان روحیه جنگ‌های صلیبی، خود را مجاز به هر جنایتی در حق مسلمانان می‌دانستند. آنان قتل و کشتار مسلمانان را یک «فریضه دینی» و اشاعه مسیحیت را به زور شمشیر و خونریزی یک «مأموریت الهی» می‌پنداشتند. آلبوکرک، این جنایتکار استعماری در توجیه فجایع خود با وقاحت تمام می‌گفت: «بهترین کار ثوابی که می‌توانیم به درگاه خدا بکنیم، این است که این خطه را از وجود مسلمانان پاک کنیم و چنان آتشی به ریشه آنان برزیم که دیگر کسی از قوم محمد(ص) روی زمین سبز نشود».

مصطفی قربانی

دکترای علوم سیاسی

پس از آتش بس جنگ تحمیلی ۱۲روزه آمریکا ورژیم صهیونیستی علیه جمهوری اسلامی ایران، روندی که با صدور سلسله بیانیه‌های فردی و حزبی و سخن گفتن برخی چهره‌های رادیکال و غرب‌گرای جریان اصلاحات از ضرورت «تغییر پارادایم حکمرانی» در ایران شروع شده بود، در نهایت به صدور «بیانیه جبهه اصلاحات ایران» منجر شد که افزون بر قربایت مفهومی و مشترک حیرت‌انگیز و قابل نقد با مواضع دشمنان جمهوری اسلامی، نظرات‌نخ‌نمای جریان استحاله‌طلب درباره وضعیت موجود کشور و راه‌حل‌های خاص مواجهه با آن را بیان کرده است. در این مطلب تلاش می‌شود با توجه به فرامتن این بیانیه، ابعاد و زوایای آن نقد و ارزیابی شود.

◆ نقد فرامتنی

فرامتن ناظر به مجموعه وضعیت سیاسی و اجتماعی یا فضای موجود است. بر این اساس، در اینجا تلاش می‌شود با توجه به فضای موجود کشور و مجموعه وضعیت کنونی بیانیه جبهه اصلاحات نقد شود. مهم‌ترین نقدهای فرامتن بیانیه مذکور عبارتند از:

۱- ناموقعیت‌مندی

مهم‌ترین نقد فرامتنی بر بیانیه جبهه اصلاحات به زمان و شرایط نامناسب صدور بیانیه برمی‌گردد؛ زیرا این بیانیه در حالی صادر شد که طرف مقابل خواهان تعطیلی برنامه هسته‌ای ایران و احیای نظارت‌های آژانس بین‌المللی انرژی اتمی بر ایران است، آن هم بعد از همراهی آژانس در حمله رژیم صهیونیستی به ایران. در عین حال، با توجه به نقشه دشمن در برهه پس از جنگ تحمیلی ۱۲ روزه برای برهم زدن انسجام و وحدت ملی، انتظار می‌رفت به جای نقد برخی مواضع نظام که می‌تواند به تضعیف انسجام و وحدت ملی منجر شود، جبهه اصلاحات از مواضع نظام حمایت کند.

از لحاظ شناختی نیز با توجه به درس‌های جنگ تحمیلی ۱۲ روزه از جمله اثبات قابل اعتماد نبودن آمریکا، اثبات پوچ بودن داعیه‌های تمدن غرب و انهدام انگاره‌های غرب‌گرایان در ایران، اثبات سراب بودن مذاکره به‌عنوان راه‌حل مشکلات کشور و....، منطقی آن بود که جبهه اصلاحات در برخی انگاره‌های خود در زمینه حکمرانی و تحقق توسعه کشور بازنگری کند.

۲- درس نگرفتن از تجربه جنگ

جنگ تحمیلی ۱۲ روزه به منزله یک آبر واقعیّت به اندازه کافی حاوی درس‌ها و عبرت‌هایی برای بازاندیشی در برخی غلط‌های مسلم پنداشته شده بود؛ مانند جست‌وجوی راه‌حل مسائل کشور در خارج یا تلاش برای اعتمادسازی برای غرب، اما به نظر می‌رسد جبهه اصلاحات با نادیده گرفتن این واقعیت‌ها، حاضر به پذیرش و درس‌آموزی از این واقعیت‌هانیت.

۳- ارسال پیام ضعیف

هم‌نوایی با خواسته‌های غیرقانونی آمریکا در تعطیلی غنی‌سازی در ایران و احیای نظارت‌های آژانس بین‌المللی انرژی اتمی چیزی جز ارسال پیام ضعیف به طرف مقابل نسدارد. برخی اصلاح‌طلبان، مانند محمد قوچانسی و حمیدرضا جلالی‌پور نیز از همین زاویه بیانیه جبهه اصلاحات را نقد کرده‌اند.

۴- خالی بودن دست جریان اصلاحات

جریان استحاله‌طلب بیانیه‌نویس به جای تلاش برای ارائه راه‌حل‌های متقن و عملی به دولت چهاردهم منتسب به جریان متبوع خود برای حل مسائل کشور، در تلاش است با طرح موضوعات و مسائل فرافکنانه مانند تغییر پارادایم حکمرانی، مسئولیت ضعف‌ها و ناکارآمدی‌های موجود و انباشته شده را متوجه نظام کند. اما واقعیت آن است که این قبیل مواضع این جریان، بیش از آنکه نجات‌بخش آنها باشد، گویای دست خالی آنها در حل مشکلات کشور و ناتوانی از حکمرانی کارآمد است. هرچند مواضع موجود در این بیانیه، مواضع همه طیف‌های جریان اصلاحات نیست.

۵- بی‌توجهی به مسائل ملی

مهم‌ترین مسئله ملی در برهه کنونی، حفظ ایران، قوی‌سازی آن، مقاومت در برابر دشمنان، حل رفع مشکلات کشور به‌ویژه در بعد اقتصادی است، اما در بیانیه جبهه اصلاحات، بیش از آنکه به این مسائل توجه شود و راه‌حل‌های مناسب برای آنها پیشنهاد شود، تلاش شده است مواضع گفت‌مانی و جریانی خاص این جبهه بازگویی شود.

◆ نقد اندیشه‌های پشتیبان

منظور از نقد اندیشه‌های پشتیبان در اینجا درواقع، نقد دال‌ها و عناصر گفت‌مانی جبهه اصلاحات متمایل به غرب است؛ زیرا گزاره‌های مندرج در این بیانیه، در اصل برخاسته از رسوایات گفت‌مانی اصلاح‌طلبان افراطی است. بنابراین، در کنار نقدهای شکلی و فرامتنی، باید به نقد گفت‌مانی اصلاحات غرب‌گرا هم توجه‌شود. مهم‌ترین نقدها در این زمینه عبارتند از:

بیانیه جبهه اصلاحات در بوته نقد

بازی با داستان خالی!

۱- انجماد گفت‌مانی

به نظر می‌رسد جبهه اصلاحات از نوعی تصلب و انجماد گفت‌مانی رنج می‌برد؛ زیرا متأثر از واقعیت‌های سیاسی و اجتماعی، آماده تغییر در داعیه‌ها و دال‌های گفت‌مانی خود نیست و برعکس همواره تلاش می‌کند دال‌های گفت‌مانی خود را بر واقعیت‌ها تحمیل کند. جبهه اصلاحات با چشم بستن روی این واقعیت‌ها، همچنان خواهان تعلیق داوطلبانه فعالیت‌های هسته‌ای و... است. معنای این قبیل مواضع، چیزی جز انجماد گفت‌مانی و آمادگی نداشتن برای پذیرش خطاهای شناختی و تحلیلی‌نست.

۲- توسعه از کدام مسیر؟

در بیانیه جبهه اصلاحات که می‌توان آن را با بحث ضرورت «تغییر پارادایم حکمرانی» که برخی نخبگان سیاسی این جریان هم مطرح می‌کنند، هم‌راستا دانست، درواقع تلاش شده است مسیر مشخصی برای تغییرخواهی در ایران تعریف شود. محوریت این بیانیه، تأکید بر اصلاحات‌ساختاری در دو حوزه سیاست داخلی و سیاست خارجی به‌منظور تغییر گفتمان حکمرانی به توسعه‌ملی از طریق تدوین و اجرای «دکترین توسعه و آبادانی ایران» بوده و در همین زمینه، بر برخی تغییرات رویکردی و رفتاری در حوزه سیاست خارجی کشور، مانند اعلام آمادگی تعلیق داوطلبانه غنی‌سازی و پذیرش نظارت آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در قبال رفع کامل تحریم‌ها تأکید شده است.

نقد اساسی در این زمینه بر جناح غرب‌گرا و استحاله‌طلب جبهه اصلاحات، به نداشتن درک دقیق واقعیت‌های اقتصاد سیاسی بین‌الملل برمی‌گردد. این جبهه تصور می‌کند توسعه و آبادانی یک کالای مشاع است که در دنیا، به هر کس به هر میزانی که بخواهد، اجازه استفاده و برخورداری از آن را می‌دهند. واقعیت آن است که تداوم نظام بین‌الملل که مبتنی بر یک تقسیم کار نابرابر شکل گرفته است، منوط به تداوم این تقسیم کار است و به همین دلیل، به کشورهایی که خواهان تغییر موقعیت خود در تقسیم کار مذکور باشند، به‌احتی اجازه تحرک داده نمی‌شود. بر این اساس، کشورهایی مانند ایران که خواهان تغییر موقعیت خود در نظام بین‌الملل هستند، اساساً چالش تلقی می‌شوند.

۳- تغییر کدام پارادایم؟

بیانیه جناح تندرو با چند اشکال و سؤال جدی مواجه است؛ اولاً، کدام عقل سلیم حکم می‌کند که یک حکومت مایل به فاصله‌گذاری میان خود

و مردمش باشد و جلب رضایت مردم برای اهمیت نداشته باشد؟! آیا نظامی که بابت جزئی‌ترین نیازهای روزمره مردم دغدغه دارد و حتی برای رفع مشکل اقتصادی آنها حاضر می‌شود توانمندی هسته‌ای خود را در توافق بر جرم محدود کند، به فکر منافع مردمش نیست؟!

ثانیاً، نظام جمهوری اسلامی که همواره درصدد توسعه روابط با کشورهای گوناگون است و حتی در پرونده‌های مختلف، برای توسعه روابط با سایر کشورها، به انعطاف‌های عقلانی و منطقی لازم هم تن داده است، اما اینکه چرا توسعه و آبادانی کشور به میزان مورد انتظار محقق نشده است، نه ناشی از غفلت از توسعه مناسبات با کشورهای دیگر، بلکه ناشی از برخی رسوایات گفت‌مانی و خطاهای نگرشی و رویکردی است. واقعیت آن است که بهبود کیفیت حکمرانی و تحقق توسعه و پیشرفت، در سایه اتکا به ظرفیت‌های داخلی و قوی شدن امکان‌پذیر است و در این میان، امکانات خارجی می‌تواند نقش مکمل و کاتالیزور را داشته باشد. حال آنکه در سال‌های بعد از انقلاب، نخبگانی که بر اداره کشور مسلط بوده‌اند و اتفاقاً عمدتاً از جریان اصلاحات هم بوده‌اند، راه‌حل مسائل کشور را در خارج جست‌وجو کرده و همواره سرنوشت کشور را به اخم و لبخند دیگران گره زده‌اند. بنابراین، پارادایمی که در حکمرانی باید تغییر بکنند، تغییر پارادایسم از برون‌گرایی به درون‌گرایی و جست‌وجوی راه‌حل مشکلات کشور در داخل است.

◆ سخن پایانی

در پایان باید گفت در مواجهه با این بیانیه، باید تلاش شود این بیانیه و محتوای آن در فضایی آرام و منطقی و بیشتر در حوزه گفت‌مانی نقد شود. آنچه ضرورت بیشتر به این مهم را تقویت می‌کند، حفظ اتحاد مقدس مردم، مسئولان و نیروهای مسلح در برهه کنونی است؛ موضوعی که تلاش دشمن متمرکز بر هدف قرار دادن آن است. بر این اساس، نقدهای وارد بر رویکرد و اقدام اخیر بخش غرب‌گرای جبهه اصلاحات اولاً، نباید مستمسکی برای برهم زدن وحدت و انسجام ملی باشد، ثانیاً، نباید این بیانیه را نظر و مطلوب همه جناح‌ها و گروه‌های سیاسی فعال در ذیل جبهه اصلاحات تلقی کند؛ چرا که جریان اصلاحات طیف‌های مختلفی دارد که جز جناح استحاله‌طلب غرب‌گرای آن، عمده گروه‌ها و احزاب متعلق به اصلاحات در چارچوب قوانین کشور فعالیت کرده و به جد مفاد این بیانیه را نقد و رد کرده‌اند.

آفاق

ضوابط تفکر انقلابی - ۱۰

افراط‌گرایی در عدالت!

محمد رضا ملایی

پژوهشگر اندیشه سیاسی

یکی از نشانه‌های انحراف در مسیر انقلابی‌گری، خروج از ضوابط و معیارهای آن در تطبیق شاخص‌هاست. هرگاه فرد یا جریانی بخواهد شاخص‌هایی، چون عدالت‌خواهی، آرمان‌گرایی یا دشمن‌ستیزی را بدون در نظر گرفتن چارچوب‌های قانونی، شرعی و عقلانی اجرا کند، به‌جای حرکت در مسیر انقلاب، در دام افراط و تفریط خواهد افتاد. این همان نقطه‌ای است که یک رفتار، هرچند در ظاهر انقلابی به نظر برسد، اما در واقع ماهیت خود را از دست می‌دهد و نه تنها موجب پیشبرد اهداف انقلاب نمی‌شود، بلکه بهانه‌ای برای هجمه به اصل نظام فراهم می‌آورد. برای نمونه، عدالت‌خواهی بدون رعایت قانون، یکی از مصادیق روشن این انحراف است. در سال‌های اخیر شاهد بوده‌ایم که برخی گروه‌ها با عنوان عدالت‌طلبی، پیش از آنکه مستندات و شواهد کافی به مراجع قضایی ارائه کنند، اشخاص را در فضای عمومی و رسانه‌ای متهم کرده‌اند و وقتی در مراجع قضایی، از اثبات ادعای خود ناتوان می‌مانند و محکوم می‌شوند، به‌جای پذیرش مسئولیت، نظام قضایی جمهوری اسلامی را زیر سؤال می‌برند. نمونه دیگری از انحراف در انقلابی‌گری را می‌توان در سوءبرداشت از شعار راهبردی «نه‌شرقی، نه‌غربی، جمهوری اسلامی» دید. این شعار ناظر به استقلال سیاسی و وابسته

۱۱

خرد

شماره ۱۲۰۳ | دوشنبه ۱۷ شهریور ۱۴۰۴

مصطفی قربانی

سیاست نامه

سیدمحمدباقر صدر- ۵۴

تجلی وحدت امت

مسعود پور فرد

کارشناس اندیشه اسلامی

شهید صدر یکی از نوایغ حوزه‌های علمیه و فلاسفه سیاسی اسلامی پیرو حکمت سیاسی متعالیه است که مجموعه تفکر سیاسی و آثارش نظام‌مند و سیستمی تلقی می‌شود. او در فلسفه سیاسی خود معتقد است، هر اندازه تفسیر فلسفی ما از هستی و حیات روشن باشد، رهیافت‌های سیاسی- اجتماعی ما نیز به همان میزان کارگشا خواهد بود و نیز انسان‌شناسی سیاسی را در ثلث مفاهیم استخلاف، استئمان و استئمام به زیبایی به تصویر کشانده است و همچنین معرفت‌شناسی را تنها در یک وسیله محدود و منحصر نکرده است؛ بلکه اعتبار و حجیت را فراتر از شناخت تک‌ساحتی دانسته است و ابتناء و اتکا بر معرفت‌شناسی حکمت متعالیه دارد که یقینی‌ترین معرفت را نوع «وحيانی» می‌داند.

شهید صدر دولت را تجلی برتر وحدت سیاسی جماعتی از مردم می‌داند که بر وحدت سیاسی تأکید می‌کند. این وحدت سیاسی انعکاسی از وحدت عمومی انسان‌ها به منزله جانشینان خدا در زمین است. او عدالت اجتماعی- سیاسی را نزدیک به برابری اقتضایی و مساوات حقیقی یا اعتدال در سلوک اجتماعی- سیاسی به دور از هر گونه انحراف و کاستی تعریف کرده و سرانجام در بحث آزادی نیز معتقد است، آزادی را کسی به انسان‌ها هدیه نمی‌دهد، بلکه انسان طبیعتاً و اصالتاً به دلیل اینکه موجودی دارای عقل و اراده است، آزاد است.

در بحث هستی‌شناسی، شهید صدر به دنبال این مطلب است که پدیده‌های طبیعی را در پرتو ربط و نسبت آنها با انسان و خدا معرفی کند. در این پیش، نه‌تنها خداوند خالق جهان و قوانین و سنن حاکم بر آن است، بلکه مهم‌تر از آن مدبر هستی نیز هست. شهید صدر از این زاویه به‌شناسایی بیشتر خالق و اوصاف او و شناخت کامل‌تر جایگاه انسان در هستی و غایات آفرینش او می‌پردازد و در بحث انسان‌شناسی توجه وافرری به تعامل بین حب ذات و خوددوستی انسان و بُعد معنوی وی دارد و معتقد است، راه و بی‌راهه در اجتماع و سیاست هر دو بر ساخته انسان است و نقش فکر و اراده در حیات سیاسی انسان‌ها تعیین‌کننده است.

ایشان در بحث معرفت‌شناسی در تلاش است تا با بازسازی منطق صدرایی و تغییر در حوزه ساختارشناسی معرفت و ادراکات در واقع به نوعی در فلسفه سیاسی اسلام که صرفاً به مباحث هستی‌شناسی مربوط می‌شد، تنوع ایجاد کند و در بحث صورت‌بندی سنن تاریخی ضمن برشمردن سنن تاریخی به شرطی، قطعی و غیرقطعی معتقد است، نوع سوم مورد اهتمام قرآن قرار گرفته و نقش انسان در سازندگی حرکت تاریخ را نشان می‌دهد و در نظریه خلافت عمومی، انسان را نماینده خدا روی زمین با ویژگی‌هایی خاص می‌داند.

شهید صدر در بحث دولت و نظام سیاسی، دولت را تجلی برتر وحدت سیاسی امت اسلامی می‌داند و از طریق نظریه خلافت عمومی ثابت می‌کند که مردم رکن اساسی دولت هستند و چون با ایجاد اختلاف براساس فرضیه حب ذات توانستند خلافت الهی خود را به ثمر برسانند، از طرف خداوند، تشریعی دیگر بر اساس خط نظارت و گواهی پیامبران با خط خلافت عمومی یکی شد و در قالب ولایت و حاکمیت انبیا تجلی پیدا کرد.

نکته گرام

علی لاریجانی، دبیرشورای امنیت ملی: راه مذاکره با آمریکا بسته نیست. آمریکایی‌ها فقط حرف از مذاکره می‌زنند و پای میز مذاکره نمی‌آیند و به غلط می‌گویند جمهوری اسلامی مذاکره نمی‌کند! در حالی که ما به دنبال مذاکره عاقلانه هستیم. آنان با طرح مسائلی که خود می‌دانند امکان تحقق آن وجود ندارد مثل محدودیت‌های هویشکی مدلی را مطرح می‌کنند که عملاً مسیر مذاکره را منتفی کند.

حسن رحیم پورازغدی، عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی: دهه ۶۰ همه چیز، صادقانه آغاز شد و جواب داد. نسل زد و آلفا و... ندارد. صادق باش، جواب بگیر. رئیس‌جمهور بودن رجایی، در قیاس با صادق بودنش، چیزی به حساب نمی‌آمد و تظاهر به صداقت، غیر از صداقت است.

ناصر کتعمانی، سخنگوی پیشین وزارت خارجه: براساس خبرها: اسرائیل برای تخریب ابنیهه باقیمانده در نوار غزه از ربات‌های انفجاری با قابلیت تخریب وسیع استفاده می‌کند! جنایات بی‌شمار اسرائیل در غزه و در منطقه، نفرت از رژیم را جهانی کرده است. افراط در جنایت جنگی، نشانه بن‌بست راهبردی و افول اسرائیل است. فواره چون بلند شود سرنگون شود.

سنایی، مشاور سیاسی رئیس‌جمهور: گفت‌وگوی امروز رؤسای‌جمهور ایران و چین سازنده و راهگشا بود. طیفی از مسائل راهبردی و دوجانبه نیز مطرح و توافقات خوبی حاصل شد. در سخنرانی آقای شی در نشست شانگهای رویکرد فعال منطقه‌ای و در شانگهای پلاس ابتکار حکمرانی جهانی شامل؛ برابری حاکمیت، رعایت قوانین بین‌المللی و چندجانبه‌گرایی مطرح‌شد.

علی شمعانی مشاور سیاسی رهبر معظم انقلاب اسلامی: به عنوان نماینده ایران در مذاکرات سه‌جانبه با چین و عربستان در سال ۱۴۰۱، نقش یکن در گشودن گره ۷ساله در روابط تهران-ریاض را بسیار مؤثر دیدم. اکنون با سفر رئیس‌جمهور به یکن و تأکید رهبری بر فعال شدن توافق ایران و چین، فرصت‌های مهمی برای گشایش گره‌های راهبردی جدید ایجاد شده است.

مهدی محمدی، مشاور رئیس مجلس در امور راهبردی: مسئله اسنپ یک باید در چارچوب پارادایم کلی رویارویی جاری با رژیم اسرائیل دیده شده و در قالب یک بسته پاسخ داده شود. شرایط در یک ماه آینده به میزان هوشمندی و شجاعت در تدوین این «بسته» وابسته خواهد بود.

احمد نادری، فعال رسانه‌ای: اخراج سفیر ایران توسط استرالیا با اتهامات واهی و اثبات‌نشده، بیش از آنکه اقدام امنیتی باشد، بخشی از سناریوی فشار هماهنگ غرب است. کانبرا که میزبان لابی‌های تل‌آویسو و عملیات ضدایرانی است، با استاندارد دوگانه، دیپلماسی را قربانی سیاست فرمان‌پذیری کرده است.

محسن پاک‌آیین، سفیر سابق ایران: مرز ایران ارمنستان بسته نخواهد شد، اجاره ۹۹ ساله پیشنهادی سفیر آمریکا در ترکیه عملی نخواهد شد و تنها بحث حضور شرکت‌های آمریکایی در این منطقه است که با توجه به قول داده‌شده، به مرز ایران نخواهند آمد، بلکه در عمق ارمنستان پروژه‌هایی را اجرا می‌کنند.

گام در مسیر توسعه

هوش مصنوعی در ایران

از اسناد بالادستی تا چالش‌های اجرا

مهدیه چوپانی

دبیر گروه مجازستان

طی سال‌های اخیر، «هوش مصنوعی» به یکی از مهم‌ترین فناوری‌های تحول‌آفرین جهان بدل شده است؛ فناوری‌ای که نه‌تنها صنایع و اقتصاد جهانی را بازتعریف کرده، بلکه سبک زندگی مردم را نیز تغییر داده است. ایران نیز همگام با این روند جهانی، تلاش کرده است جایگاهی در این عرصه برای خود تثبیت کند؛ اما پرسش اساسی آن است که آیا اقدامات انجام‌شده تاکنون توانسته‌اند مسیر کشور را به سمت بهره‌گیری واقعی از هوش مصنوعی هموار کنند؟

ایران در حوزه توسعه نظری و تولید دانش هوش مصنوعی رتبه‌ای بین ۱۱ تا ۱۳ جهان را دارد، اما در بخش کاربردی فاصله‌ای جدی با کشورهای پیشرو دارد و در برخی گزارش‌ها رتبه‌هایی بین ۶۵ تا ۸۰ ثبت شده است. این شکاف نشان می‌دهد، هرچند ظرفیت علمی بالایی وجود دارد، نبود زیرساخت سخت‌افزاری و ضعف در تجاری‌سازی مانع اصلی پیشرفت در این زمینه بوده است.

۲۹ خرداد ۱۴۰۳، شورای عالی انقلاب فرهنگی «سند ملی هوش مصنوعی» را تصویب و یک ماه بعد ریاست‌جمهوری آن را ابلاغ کرد. این سند برای نخستین بار چارچوب رسمی توسعه هوش مصنوعی در ایران را ترسیم کرد؛ از ایجاد زیرساخت‌های پردازشی و داده‌ای گرفته تا کاربردهایی در حوزه‌های پزشکی، آموزش و حمل‌ونقل. با وجود این، کارشناسان نقدهایی جدی به سند وارد کرده‌اند: از جمله نداشتن شفافیت در منابع مالی، ابهام در شاخص‌های ارزیابی پیشرفت، کم‌توجهی به ابعاد اخلاقی و حقوقی و فاصله میان دانشگاه و صنعت. آنها معتقدند اگر بازنگری در این سند صورت نگیرد، احتمال تکرار تجربه اسناد غیرعملیاتی در کشور وجود دارد. البته اقدامات صورت گرفته شده

را نمی‌توان نادیده گرفت که در ادامه برخی از آنها را بیان می‌کنیم.

سکوی ملی هوش مصنوعی

سکوی ملی هوش مصنوعی یکی از پروژه‌های کلیدی این سند است که با همکاری دانشگاه «صنعتی شریف» و معاونت علمی از اواخر ۱۴۰۳ آغاز شد و هدف آن، فراهم‌سازی دسترسی محققان و شرکت‌های دانش‌بنیان به داده‌های استاندارد و توان پردازشی است. به گفته مسئولان، این سکواکنون بزرگ‌ترین توان محاسباتی کشور را با قدرت بیش از ۱۰ پتافلاپس در اختیار پژوهشگران قرار داده است. کارشناسان این همکاری مشترک میان دانشگاه و صنعت را الگویی موفق می‌دانند، اما معتقدند استمرار آن به حمایت مالی پایدار نیاز دارد.

دستیار ملی؛ گام نخست در بومی‌سازی

نسخه اولیه «دستیار ملی هوش مصنوعی» در سال ۱۴۰۳ معرفی شد. این پروژه با مشارکت دانشگاه صنعتی اصفهان توسعه‌یافته و هدف آن ارائه خدمات هوشمند به شهروندان در تعامل با دستگاه‌های دولتی است. هرچند هنوز در ابتدای راه قرار دارد، اما از آن به نخستین محصول ملی در مسیر بومی‌سازی هوش مصنوعی یاد می‌شود.

مزرعه GPU؛ امید و اما و اگر‌ها

یکی از بزرگ‌ترین موانع ایران در توسعه مدل‌های زبانی و یادگیری عمیق، کمبود پردازنده‌های گرافیکی پر قدرت است. به همین منظور، دولت وعده راه‌اندازی مزارع GPU را در تهران، کیش و چند استان دیگر داده است. نخستین محموله سرور ها در اسفند ۱۴۰۳ وارد کشور شد، اما نصب و بهره‌برداری با تأخیرهایی همراه شد. به باور کارشناسان، تحقق این پروژه نیازمند واردات تجهیزات، مدیریت مصرف انرژی و تضمین امنیت داده است.

شکستن انحصار

یکی از محورهای مهم سرمایه‌گذاری، توسعه مدل‌های زبانی فارسی

گزارش

واقعیت یا نگرانی بی‌پایه؟

کارشناسان می‌گویند توان امواج ارسالی از دکل‌ها با افزایش فاصله به‌سرعت کاهش می‌یابد و معمولاً در فاصله بیش از چند متر، شدت پرتو بسیار ناچیز و حتی کمتر از پرتوهای لوازم خانگی، مانند مودم‌های وای‌فای یا مایکروویو است. به همین دلیل، مراجع بین‌المللی، نظیر کمیسیون بین‌المللی حفاظت در برابر پرتوهای غیر یونیزان استانداردهایی برای حد مجاز شدت میدان الکترومغناطیسی تعیین کرده‌اند که نصب دکل‌ها ملزم به رعایت آن است. در ایران نیز وزارت بهداشت و سازمان انرژی اتمی بر نصب و بهره‌برداری از دکل‌های مخابراتی نظارت دارند. بر اساس اعلام این نهادها، تمامی دکل‌های نصب‌شده باید با استانداردهای جهانی همخوانی داشته باشند و میزان تشعشع آنها در محدوده مجاز قرار گیرد. تاکنون گزارش رسمی مبنی بر تجاوز دکل‌ها از این استانداردها منتشر نشده است. با این حال، کارشناسان تأکید دارند که اطلاع‌رسانی شفاف به مردم و ارائه داده‌های دقیق درباره میزان پرتو می‌تواند به کاهش نگرانی‌ها کمک کند.

در ساختار سلول‌را ندارند. به بیان ساده، انرژی این امواج به‌مراتب کمتر از پرتوهای یونیزان، مانند اشعه ایکس یا گامااست که خطر سرطان‌زایی آنها اثبات شده است.

سازمان جهانی بهداشت و آژانس بین‌المللی تحقیقات سرطان تاکنون مطالعات گسترده‌ای در این زمینه انجام داده‌اند. بر اساس نتایج این تحقیقات، هیچ شواهد قطعی و علمی وجود ندارد که قرار گرفتن در معرض امواج دکل‌های موبایل بتواند مستقیماً موجب بروز بیماری‌هایی، چون سرطان شود. البته در سال ۲۰۱۱ امواج رادیویی تلفن همراه در گروه «احتمالاً سرطان‌زا» رده ۲B قرار داشت؛ اما این طبقه‌بندی به معنای وجود خطر قطعی نیست، بلکه صرفاً به دلیل برخی نشانه‌های محدود در مطالعات اپیدمیولوژیک انجام‌شده بود.

با وجود نبود شواهد علمی قاطع، نگرانی‌ها در سطح جامعه همچنان باقی است. بخشی از این نگرانی‌ها ناشی از دیده شدن دکل‌ها در فاصله نزدیک به منازل مسکونی یا مدارس است.

گروه مجازستان

صبح صادق

در سال‌های اخیر، با گسترش شبکه‌های تلفن همراه و افزایش تقاضا برای اینترنت پرسرعت، تعداد دکل‌های مخابراتی در شهرها و حتی روستاها رو به افزایش گذاشته است. همین موضوع نگرانی‌هایی در میان مردم ایجاد کرده است؛ نگرانی‌هایی که اغلب حول محور تأثیر احتمالی این تجهیزات بر سلامت انسان شکل گرفته‌اند. برخی شهروندان معتقدند، نزدیکی محل سکونت به دکل‌های موبایل ممکن است خطر ابتلا به بیماری‌هایی همچون سرطان یا مشکلات عصبی را افزایش دهد، در حالی که متخصصان حوزه سلامت و ارتباطات این دیدگاه را بیشتر ناشی از ترس‌های عمومی و نبود اطلاع‌رسانی دقیق می‌دانند.

دکل‌های تلفن همراه از امواج رادیویی در محدوده فرکانس مایکروویو برای ارسال و دریافت سیگنال استفاده می‌کنند. این امواج از نوع «غیر یونیزان» هستند؛ به این معنا که توانایی شکستن پیوندهای شیمیایی DNA یا ایجاد تغییرات مستقیم

نرم افزار

پاکس فای

سنجش ضربان قلب با مودم وای‌فای

وای‌فای شما حالا می‌تواند کاری فراتر از پخش فیلم انجام دهد؛ می‌تواند ضربان قلب‌تان را اندازه بگیرد. فناوری موسوم به «پالس‌فای» می‌تواند بدون نیاز به استفاده از ابزار پوشیدنی، ضربان قلب را با دقت بالینی اندازه‌گیری کند. این پژوهش «اثبات مفهوم» نشان می‌دهد، یک فرستنده و گیرنده ساده وای‌فای می‌توانند بدون نیاز به ساعت هوشمند، بند سینه یا مانیتور بیمارستانی، ضربان قلب را با دقتی در سطح بالینی اندازه‌گیری کنند.

است. این مدل‌ها قرار است نیازهای بومی کاربران را پاسخ دهند؛ از ترجمه دقیق‌تر متون و جست‌وجوی هوشمند گرفته تا تحلیل شبکه‌های اجتماعی و ارائه خدمات عمومی دیجیتال. نمونه بارز آن، استفاده از دستیار ملی در تشریفات اداری است.

آموزش رایگان برای دانش‌آموزان

از تابستان ۱۴۰۴، بر نامه آموزش رایگان هوش مصنوعی برای دو میلیون دانش‌آموز و ۲۰۰ هزار معلم آغاز شد. این اقدام با هدف تربیت نسل آینده متخصصان هوش مصنوعی انجام می‌شود و بخشی از سیاست عدالت فناوریانه به شمار می‌رود.

بودجه؛ چالش تخصیص

در لایحه بودجه ۱۴۰۴، ۲ هزار میلیارد تومان برای توسعه هوش مصنوعی در نظر گرفته شد، اما در نهایت تنها ۱/۲ هزار میلیارد تومان تخصیص یافت. همچنین پروژه دستیار ملی تنها ۱۵ میلیارد تومان بودجه مصوب دریافت کرد. این شکاف میان مصوب و تخصیص، یکی از جدی‌ترین مشکلات در مسیر اجرای پروژه‌هاست.

ایران اکنون از مرحله شعار عبور کرده و اسناد بالادستی، بودجه مشخص و پروژه‌های ملی را در اختیار دارد. با این حال، موفقیت واقعی تنها زمانی محقق می‌شود که سه اقدام کلیدی عملی شود: «شفاف‌سازی بودجه‌ها»، «انتشار گزارش‌های دوره‌ای عملکرد»، و «تقویت پیوند دانشگاه و صنعت».

کارشناسان هشدار می‌دهند که بدون رفع موانع زیرساختی و مدیریتی، خطر باقی ماندن این حوزه در مرز شعار همچنان وجود دارد؛ اما اگر پروژه‌هایی مانند «مزرعه GPU» یا «سکوی ملی» به‌وقع تکمیل شوند، ایران می‌تواند در آینده سهمی واقعی از بازار جهانی هوش مصنوعی به دست آورد.

خبر خوب

ریتیم‌ها

نوآوری در آموزش به کودکان

بسیاری از سنت‌های فرهنگی ایران به دلیل نبود بازخوانی متناسب با فناوری‌های نوین، رو به فراموشی رفته‌اند. در این میان، ریتیم‌های کودکانه ظرفیت بالایی در آموزش مفاهیم دارند که می‌توان با بهره‌گیری از فناوری باف‌آزینی کرد. ترانه‌های کودکانه افزون بر جنبه‌های ملودیک، به دلیل سادگی و ثبات، بستر مناسبی برای آموزش موسیقی به شمار می‌آیند. این بر نامه کاربردی با طراحی بازی‌محور، نه تنها جذابیت آموزشی را افزایش می‌دهد؛ بلکه امکان ارائه این میراث فرهنگی در عرصه بین‌المللی را نیز فراهم می‌کند.

پژواک

عطش هوش مصنوعی

یک بطری آب برای چت کوتاه

پژوهش‌ها نشان می‌دهد، هر گفت‌وگو با مدل GPT-۲، حتی برای نوشتن یک پیام کوتاه ۱۰۰کلمه‌ای، حدود ۵۰۰ میلی‌لیتر آب مصرف می‌کند. این میزان مصرف آب مورد استفاده برای خنک‌سازی سرورهای دیتاستر و آب مصرفی در نیروگاه‌ها برای تولید برق است. بر اساس این پژوهش، این مصرف در مکان‌های مختلف می‌تواند به‌طرز چشمگیری متفاوت باشد؛ برای نمونه، یک دیتاستر در مناطق خنک و مرطوب بدون مصرف آب و در مناطق خشک، مانند آریزونا مصرف آب بالا می‌رود.

یادداشت

ابزار تمدن‌ساز!

گروه فرهنگ

صبح صادق

اگر «سینما» را کلید پیشرفت کشور بدانیم، همانطور که رهبر معظم انقلاب در سال ۱۳۸۵ بر آن تأکید کردند، باید بپذیریم که این کلید زمانی کارکرد واقعی خود را پیدا می‌کند که به مثابه یک لوکوموتیو فرهنگی عمل کند. سینمای ملی، با تکیه بر قهرمانان و اسطوره‌های بومی، بازخوانی تاریخ پرفرازونشیب ایران و به تصویر کشیدن نیازهای معاصر جامعه، می‌تواند زمینه‌ساز حرکت جمعی و اجتماعی به سمت اهداف بزرگ‌تر شود. این نوع سینما، نه تنها سرگرمی تولید می‌کند، بلکه به مردم هویت، امید و حس تعلق می‌بخشد.

سینما ابزاری قدرتمند برای پیشبرد اهداف ملی و تمدن‌سازی است. در کشورهای پیشرو در صنعت فیلم‌سازی، مانند ایالات متحده، کره جنوبی، فرانسه و هند، سینما نقش محوری در شکل دهی به هویت ملی، ترویج ارزش‌ها و ترسیم مسیر حرکت اجتماعی ایفا می‌کند. این رویکرد که می‌توان آن را «سینمای ملی» نامید، به تولید آثاری می‌انجامد که بازتاب‌دهنده فرهنگ، آداب و رسوم، تحولات تاریخی و نیازهای اساسی جامعه هستند. فیلم‌های آمریکایی با به تصویر کشیدن مفهوم «روای آمریکایی»، سینمای هند با نمایش ارزش‌های خانوادگی و فرهنگ غنی خود و سینمای کره جنوبی با بازخوانی تحولات اجتماعی و تاریخی‌اش، همگی نمونه‌های موفق از این نوع سینما هستند.

در ایران با وجود ظرفیت‌های فراوان و پیشرفت‌های چشمگیر در حوزه تکنیک و نیروی انسانی، جای خالی این نوع سینما به شدت احساس می‌شود. سینمای ایران در سال‌های اخیر، بیشتر به سمت تولید آثاری متمایل شده که یا بی‌ارتباط با مسائل و دغدغه‌های روز جامعه هستند یا با هدف جلب توجه جشنواره‌های خارجی و رویکردهای غیربومی ساخته می‌شوند. این جریان موجب شده است تا سینما از رسالت اصلی خود، یعنی کمک به ساخت تمدن‌نوبن ایرانی – اسلامی فاصله بگیرد. آثار کم‌دی بی‌محتوا و فیلم‌های خشن و سترون که فاقد هرگونه پیام عمیق و سازنده هستند، نمی‌توانند در فرآیند پیچیده و حیاتی تمدن‌سازی نقشی ایفاکنند.

در حالی که جامعه به هم‌افزایی فرهنگی و روایت‌های قدرتمند نیاز دارد، سینمای ایران باید از این ظرفیت بالقوه خود برای ساختن آینده‌ای درخشان استفاده کند. بهره‌رگرفتن از این ابزار قدرتمند، نه تنها تمدن‌سازی را ناقص می‌گذارد، بلکه می‌تواند شکاف میان هنر و مردم را عمیق‌تر کند. بازگشت به رسالت تمدن‌ساز سینما، امری حیاتی و اجتناب‌ناپذیر است که می‌تواند سینمای ایران را از رکود و تکرار نجات داده و آن را به ابزاری مؤثر در خدمت جامعه تبدیل کند.

تحولات اخیر اجتماعی، سیاسی و منطقه‌ای، فرآوری سینمای ملی را به یک ضرورت استراتژیک تبدیل کرده است. سینمایی که تصویرگر آرمان‌ها، آلام و خاطرات و رؤیاهای دسته‌جمعی ملت ما باشد و هدفی جز ساخت ایران قدرتمند و منسجم نداشته باشد.

اما این مهم نیازمند سیاست‌گذاری قوی از سوی نهاده‌ا، اندیشمندان، هنرمندان و سینماگرهای برتر کشورمان است که در پی آن ریل‌گذاری صورت بگیرد و قطار هنر هفتم به سمت افق روشن حرکت کند. انفعال در مدیریت و سیاست‌گذاری و رفتارهای باری به هر جهت و از همه خسارت‌بارتر، کنسار گذاشتن آرمان‌گرایی و غلظت در منفعت‌طلبی و مادی‌گرایی در تولید آثار، مانع از طلوع و درخشش سینمای ملی در آسمان فرهنگ و هنر کشورمان است.

تعهد خودش برای کار در حوزه دفاع مقدس و آبادان، این دو موضوع را هم به داستان اصلی، وصله کرده است. انصافاً هم یک سوم اول فیلم، جذاب و سرزنده است و شاهد روایتی گرم، سرحال و سرپا هستیم. حتی در آن دقایق ابتدایی، اشاره به اتفاقات حصر آبادان و مقاومت مردم هم بیشتر است. نکته مهم درباره یک سوم ابتدایی «متروپل» این است که تاریخ، حماسه و کم‌دی در هم آمیخته می‌شوند. در آن بخش از فیلم، امید بیش از تر آژدی بر فیلم سیطره دارد. انتخاب موضوع ضبط لحظه تولد دوقلوها در یک موقعیت ملتهب جنگی، حس امید و زندگی را در میدان نبرد و محاصره جلوه بخشیده است.

اما از آنجایی که داستان فیلم به موضوع قصاص ورود پیدا می‌کند، گویی داستان فیلم شرحه شرحه می‌شود و داستاتک‌هایی به تصویر کشیده می‌شوند که چندان هم به یکدیگر ربطی ندارند. مثلاً همین ماجرای قصاص مرد قاتل و بخششش او از طرف مادر مقتول، هیچ ارتباط ارگانیکی با کلیت ماجرا ندارد. آن بخش طولانی هجو سانسور و ممیزی فیلم هم همین طور و بیشتر با غرض تمسخر و تحقیر اهل ممیزی در متن فیلم جاسازی شده است، اما بیشتر به سمت تظہیر فیلم فارسی و برخی از چهره‌های آن نوع سینما تمایل یافته است؛ درحالی که احتمالاً فضای یک شهر تحت محاصره که هر لحظه بیم سقوط آن می‌رود، به گونه‌ای است که مردم دغدغه‌هایی فراتر از راهاندازی سینما و تقابل با سانسور و نصب پوستر هالیوودی– فیلم فارسی داشته باشند. قریب به یقین، جوان آبادانی که شاهد پر پر شدن دوستانش زیر بارش بمب و آتش است، آنچنان مسئله‌ای با اینکه صحنه‌ای با چهره‌ای از یک فیلم قدیمی حذف شود نخواهد داشت، چون هوش و حواسش درگیر جای دیگری است. اما باشه آهنگر، قهرمانش را طوری طراحی کرده که گویی یکی از جوان‌های مرفه بی‌درد شمال شهر نشین است که همه دغدغه‌اش این است که چرا یک فیلم را –آن هم فیلم فارسی قبل از انقلاب را– سانسور می‌کنند! داستان‌پردازی فیلم، با منطق و واقعیت، فاصله دارد.

نگاهی به آخرین ساخته محمدعلی باشه آهنگر

دغدغه فانتزی وسط جنگ!

آرش فهیم

دبیر گروه فرهنگ

«سینما متروپل» تازه‌ترین فیلم سینمایی در ژانر دفاع مقدس است. این اثر در چهل‌ویکمین جشنواره فیلم فجر، سیمِغ بهترین فیلم را دریافت کرد. با این حال، سینما متروپل حدود سه سال امکان نمایش نیافت. دلیل توقف سه ساله این فیلم، تحریف تاریخ عنوان شده است! ساخت فیلم درباره سینما، یکی از سوژه‌های مورد علاقه همه سینماگران و سینمادوستان است. چون معمولاً سینما قهرمان غائب در همه فیلم‌هاست؛ یعنی وقتی فیلمی را تماشا می‌کنیم، بیش و پیش از آنکه ما درگیر یک فیلم، بازیگران، داستان و سایر اجزاء و عناصر زیباشناختی آن بشویم، این خود سینماست که ما را در بر می‌گیرد. اما برخی فیلم‌ها هم سینما را به موضوع اصلی واول خودشان بدل می‌کنند. نمونه مطرح چنین آثاری «سینما پارادیزو» است. در ایران نیز برخی کارگردان‌ها به سینما و مسائل پشت پرده آن توجه کرده‌اند، اما اغلب رویکرد این نوع فیلم‌ها، انتقادی است. مثل فیلم «وقتی همه خوابیم» بهرام بیضایی که موضوع اصلی آن پشت صحنه تولید فیلم است ولی درواقع، از این پشت صحنه انتقاد می‌شود. اما در «سینما متروپل» شاهد نوعی شیدایی و خاطر‌ه‌بازی با سینما هستیم؛ چیزی شبیه به «سینما پارادیزو».

«محمدعلی باشه آهنگر»، فیلم‌سازی که تقریباً در همه آثارش از جنگ تحمیلی و آبادان غافل نبوده، این بار هم ماجرای مر تبط با دوران محاصره شهر آبادان در آغاز دفاع مقدس را برگزیده است. اما آبادان و جنگ، فقط بهانه‌ای در این فیلم هستند و همان طور که گفته شد، «سینما متروپل» نوعی ادای دین به هنر هفتم محسوب می‌شود. طوری که می‌توان این داستان را در هر شهر دیگری هم به تصویر کشید. حتی می‌توان خیلی از ماجراهای این فیلم را از محدوده جنگ

برداشت

زبان، تصویر، صدا... وحدت!

معاد به منزله ارکان دین اسلام پیوسته‌اند، فرهنگ اسلامی نقطه‌عطفی برای تقویت این وحدت است. ارتقای ارزش‌های اسلامی، چون احترام به تفاوت‌ها، هم‌زیستی مسالمت‌آمیز و تعامل سازنده، به ویژه در جوامعی که اختلافات مذهبی یا فقهی دارند، زمینه‌ساز کاهش تنش‌ها و نزدیکی دل‌ها خواهد بود.

رسانه‌ها ابزارهای قدرتمندی برای انتقال پیام‌ها و تأثیرگذاری بر افکار عمومی هستند و می‌توانند در مسیر وحدت اسلامی و مقابله با تفرقه بسیار مؤثر واقع شوند. رسانه‌ها با استفاده از زبان، تصویر و صدا، قادرند پیام‌هایی از همبستگی، تعاون و تفاهم را بین مسلمانان منتشر کنند. آنها می‌توانند به شیوه‌ای مؤثر، مفاهیم مشترک اسلامی را که در همه مذاهب وجود دارند، ترویج کرده و بر نقاط قوت هر مذهب و فرقه‌ای تأکید کنند.

از سوی دیگر، رسانه‌ها می‌توانند با تقویت

روحیه نقد منصفانه و گفت‌وگو، فضا را برای تبادل دیدگاه‌های گوناگون فراهم کنند، به گونه‌ای که این تبادل‌ها به جای دامن زدن به اختلافات، موجب تفاهم و درک متقابل شود. برای نمونه، بر نامه‌های تلویزیونی، مقالات و حتی شبکه‌های اجتماعی می‌توانند مفاهیم مشترک اسلامی را معرفی کرده و از ترویج سخنان تفرقه‌انگیز جلوگیری کنند.

در عصر حاضر، رسانه‌های دیجیتال و شبکه‌های اجتماعی، به ویژه در جوامع اسلامی، نقش برجسته‌ای در شکل‌گیری نگرش‌های عمومی دارند. این ابزارها با دسترسی گسترده و سریع به اطلاعات، می‌توانند به شکل مؤثری در انتشار پیام‌های وحدت‌آفرین و نیکوکارانه تأثیرگذار باشند. در این فضا، افراد و گروه‌ها می‌توانند از فرصت‌های موجود برای آگاهی‌بخشی، معرفی شخصیت‌های مشترک اسلامی و برگزاری گفت‌وگوهای بین‌مذهبی استفاده کنند.

سعید رضایی

خبرنگار

تفرقه‌ها نه تنها موجب تضعیف قدرت و جایگاه یک گروه، ملت یا امت می‌شود، بلکه بهانه‌ای برای سوءاستفاده دشمنان و گسترش نفوذ بیگانگان هم هست. فرقه‌سازی و ایجاد چنددستگی و دشمنی و جنگ بین مسلمانان، یکی از ترفندهای قدیمی دشمنان اسلام بوده است که امروز هم استعمارگرها و قلدرهای جهان به اشکال گوناگون از آن استفاده می‌کنند.

در این میان، «فرهنگ» و «رسانه» به منزله دو ابزار کلیدی می‌توانند در جهت تقویت وحدت اسلامی و مقابله با تفرقه نقش بسزایی ایفا کنند. فرهنگ به مثابه مجموعه‌ای از باورها، آداب و رسوم مشترک، نقش بسیار مؤثری در همبستگی مسلمانان ایفا می‌کند. از آنجا که تمام مسلمانان بر پایه اصول مشترکی، مانند توحید، نبوت و

جشنواره

فراخوان شانزدهم

تئاتر بسیج در ایستگاه تازه

فراخوان شانزدهمین جشنواره سراسری تئاتر بسیج با بخش‌های صحنه‌ای، خیابانی و نمایشنامه‌نویسی منتشر شد. در این دوره دو اثر برگزیده بخش صحنه‌ای و دو اثر بخش خیابانی به جشنواره بین‌المللی تئاتر فجر معرفی خواهند شد. بخش نهایی جشنواره دی‌ماه ۱۴۰۴ به‌صورت حضوری و رقابتی برگزار می‌شود. همچنین مسابقه نمایشنامه‌نویسی این دوره با اولویت موضوعات بومی و محلی برگزار می‌شود و آثار برگزیده افزون بر دریافت جایزه نقدی، از سوی دبیرخانه جشنواره منتشر خواهند شد.

کتاب

یحیی فلسطین!

چگونه صهیونیست‌ها را شکست دهیم؟

انتشار رمان «چگونه اسرائیل را شکست دهیم» نوشته «یحیی السنوار» رهبر شهید حماس در کتاب‌فروشی‌های روسیه و بلاروس، بازتاب گسترده‌ای در رسانه‌های صهیونیستی داشته است. اتحاد نویسندگان یهودی روسیه این اقدام را «حمایت آشکار از تروریسم» توصیف کرده و رسانه‌های صهیونیستی نیز با انتقاد از این کتاب، تأکید کرده‌اند که چاپ این کتاب در روسیه یک پیام فرهنگی نیست؛ بلکه بار سیاسی نیز دارد، زیرا هر گونه انتشار رسمی در این کشور نیازمند مجوز مقامات دولتی است.

کتاب

بچه‌های نامنظم

روایت‌های دست اول از فرمانده

کتاب «بچه‌های نامنظم منظم» که روند شکل‌گیری ستاد جنگ‌های نامنظم به فرماندهی شهید مصطفی چمران و رهبر معظم انقلاب در آغاز دفاع مقدس را روایت می‌کند، رونمایی شد. در این مراسم مهدی چمران گفت: «ستاد جنگ‌های نامنظم با حضور و همراهی امام خامنه‌ای که در

اولین دیدار با شهید چمران به اهواز رفتند، شکل گرفت؛ این ستاد کارش را در یک دوران وانفسا شروع کرد؛ دورانی که هیچ‌کس به هیچ‌کس نبود.»

قبیله عشق

اگر سپاهی‌ها از تو کمک خواستند!

در اوایل دوران جنگ، یک خودروی نظامی سپاه مورد اصابت قرار گرفت و برای جابه‌جایی آن به جرثقیل نیاز بود، اما سپاه منطقه در آن لحظه، به جرثقیل دسترسی نداشت. بنابراین، به سرعت با رانندهٔ یک جرثقیل خصوصی تماس گرفتند. او که نه ظاهری انقلابی داشت و نه در آن شرایط، تمایل چندانی برای این کار نشان می‌داد، حاضر شد. وقتی رسید، نگاهی کرد و گفت: «برای جابه‌جایی این، سی میلیون تومان می‌گیرم.» نیروهای سپاه با او صحبت کردند و گفتند: «اگر راه دارد کمتر بگیر، بودجه ما الآن محدود است. پس از گفت‌وگو، سرانجام قبول کرد که کار را در ازای بیست میلیون تومان انجام دهد.»

وسط کار، تشنه شد و گفت: «آب می‌آورید؟» برایش یک لیوان آب آوردند. کمی از آن را نوشید و باقی مانده را با بی میلی کنار گذاشت، پرسید: «آب خنک‌تر ندارید؟ شما خودتان از این آب می‌خورید؟» بچه‌ها پاسخ دادند: «بله، همه‌مان از همین آب می‌نوشیم.» با تعجب پرسید: «یعنی شما واقعاً در چنین شرایطی و با همین امکانات محدود می‌جنگید؟» گفتند: «آری. او سکوت کرد و به کارش ادامه داد.»

پس از پایان کار، وقتی خواستند پولش را بدهند، گفت: «نه، من از شما پولی نمی‌گیرم» و رفت. اما فردای آن روز، خودش نزد همان بچه‌ها بازگشت. آنها با تعجب پرسیدند: «چه شد؟ دیروز با اکراه آمدی، اما امروز چطور خودت پیش ما برگشتی؟»

گفت: «دیشب به خانه رفتم و ماجرا را برای مادرم تعریف کردم. وقتی او فهمید شما در چه شرایطی می‌جنگید، به من گفت که از این‌ به بعد، هر زمان بچه‌های سپاه نیاز به کمک داشتند، باید بدون گرفتن هیچ پولی به آنها خدمت کنی؛ وگرنه شیرم را بر تو حلال نمی‌کنم. حالا، هر کاری داشته باشید، من در خدمت شما هستم.»

چند روز بعد، یک لانهٔ چر به وسیله پهباد هدف قرار گرفت و دوباره به جرثقیل نیاز شد. با همان راننده تماس گرفتند. او بی‌درنگ خود را به محل رساند. اما در میانه کار، پهبادهای دشمن بار دیگر حمله کردند و او در این حمله به شهادت رسید.

شهید لرستانی «محمد دالوند» نه کارمند بود، نه نظامی؛ فقط یک مرد بود با تصمیمی روشن: داوطلب شدن برای امداد، در روزی که هیچ‌کس انتظارش را نداشت. خودش آمد، خودش خواست و خودش رفت؛ در میانه میدان و در اوج خدمت و در روز ۳۱ خرداد ۱۴۰۴؛ مادر شهید می‌گوید: «داوطلبانه رفت. هیچ‌کس به او نگفته بود باید بروی. شغل آزاد داشت، زندگی خودش را می‌کرد، اما وقتی خبر حادثه را شنید، طاق‌ت نیاورد. خودش بلند شد، خودش رفت.» همسر شهید هم می‌گوید: «واقعاً دلسوزانه رفت. گفت می‌خواهم بروم در این راه شهید شوم. من و شهید دالوند، یک دختر داریم. او را مثل خودش قوی و شجاع تربیت می‌کنم، تا مثل پدرش از وطن دفاع کند.»

نماینده ولی فقیه در سپاه

مسئولیت ما، روایت پیروزی است

اینکه این جنگ نمایش قدرت نظامی و موشکی ایران در سطحی فراتر از انتظار دشمن بود، بیان کرد: «دستاوردهای این ایستادگی تقویت حضور و حمایت مردمی از نظام بر خلاف خواست دشمن، ایجاد انسجام و وحدت بی‌سابقه دینی و ملی در کشور و اثبات کارآمدی ولایت فقیه در مدیریت بحران و اداره کشور بود. دشمن تصور می‌کرد مردم علیه نظام قیام می‌کنند، اما ملت با خشم مقدس و روحیه جهادی وارد میدان حمایت شدند، فرهنگ بسیجی به‌جای تضعیف، تقویت شد و مدیریت حکیمانه ولایت فقیه به الگویی بی‌نظیر برای حکمرانی تبدیل شد.»

وی تأکید کرد: «همان‌گونه که حضرت زینب(س) و امام سجاد(ع) با روشنگری، جشن پیروزی یزید را به مجلس رسوایی تبدیل کردند، ما نیز باید معجزه الهی این پیروزی و دستاوردهایش را به درستی روایت کنیم. بنابراین پاسداشت دستاوردهای پیروزی و جلوگیری از ایجاد دوگانگی‌های دروغین (میان دین و ملیت، یا میدان و دیپلماسی) حفظ انسجام و وحدت ملی و خشی‌سازی تلاش دشمن برای ایجاد شکاف در این بره مهم است.»

حجت‌الاسلام حاجی صادقی افزود: «تیین کارآمدی نظام ولایی و نقش بی‌بدیل ولایت فقیه در حفظ کشور و ایجاد نهضت امیدآفرینی و نشاط اجتماعی برای تقویت روحیه مردم از جمله اتفاقاتی است که در طول جنگ به دست آوریم. لذا امروز زمان عملیات فکری شماس، همان‌طور که رزمندگان در میدان نظامی ایستاندند، شما نیز باید در جبهه علوم انسانی با قدرت نقش آفرینی کنید.»

«حجت‌الاسلام و المسلمین عبدالله حاجی صادقی»، در اولین نشست شبکه تخصصی تحول در علوم انسانی سازمان بسیج اساتید کشور که با شعار «استاد بسیجی؛ تحول در علوم انسانی، الگو پیشرفت ایرانی اسلامی» برگزار شد، با تأکید بر اینکه اسلام از صفر تا صد مباحث اقتصادی، مدیریتی و سیاسی را بیان کرده است، گفت: «استادان دانشگاهی مباحث مفهومی را با شاخص‌های عملی پیوند بزنند و در تدوین الگوهای اسلامی-ایرانی با مجتهدان علوم دینی همکاری کنند؛ گرفتار ترجمه صرف متون غربی شدن خطری جدی است و باید از منابع اصیل دینی برای تولید علوم انسانی بهره‌برد.»

وی به سخنان اخیر رهبر معظم انقلاب در روز شهادت امام رضا(ع) اشاره کرد و آن را مهم‌ترین نقشه راه برای استادان دانست و گفت: «امروز بزرگ‌ترین خطر علیه انقلاب، عملیات شناختی و تلاش دشمن برای تحریف روایت‌هاست.»

نماینده ولی فقیه در سپاه با اشاره به عملیات ۱۲ روزه اخیر دشمن، این اقدام را جنگی ترکیبی و در ابعاد جنگ احزاب توصیف کرد و افزود: «هدف اصلی دشمن تسلیم‌سازی جمهوری اسلامی و تحمیل اراده آمریکا بود، اما اهداف فرعی چون تضعیف اقتدار انقلاب، شکستن روحیه مقاومت، تغییر ذائقه فرهنگی و سیاسی جوانان و نخبگان، و ناکارآمد جلوه دادن نظام نیز در دستور کار قرار داشت.»

وی پیش‌فرض‌های دشمن برای طراحی عملیات را فشارهای اقتصادی و خستگی مردم، تغییر ذائقه نسل جوان، کاهش نفوذ رهبری، آمادگی عوامل نفوذی داخلی، تضعیف جبهه مقاومت در منطقه و اشتراف اطلاعاتی بر مراکز حساس کشور ذکر کرد و بیان داشت: «بر همین اساس، دشمن به‌ویژه رژیم صهیونیستی با پشتیبانی آمریکا وارد میدان شد و تصور داشت ظرف چند روز نظام را ساقط خواهد کرد و حتی یک روز پس از آغاز حمله نشست‌هایی در اروپا برای تعیین نظام جایگزین جمهوری اسلامی تشکیل شد؛ ولی «مکر دشمن به اراده الهی باطل شد و نتیجه عملیات کاملاً معکوس شد.»

حجت‌الاسلام حاجی صادقی با اشاره به

جانشین نماینده ولی فقیه در سپاه

مسجد کانون گرسی‌های آزاداندیشی شود

حجت‌الاسلام طیبی‌فر با اشاره به اینکه مساجد باید کرسی‌های آزاداندیشی را برای رفع و دفع شبهات ایجاد کنند، خاطر نشان کرد: «(استوانه وفود) در مسجدالنبی مکانی است بنام جای دیدار پیامبراکرم(ص) با قبایل عرب، مرکز گفت‌وگوی پیامبر با قبایل مختلف با اندیشه‌های مختلف می‌آمدند کنار این ستون می‌نشستند و با پیامبراکرم(ص) مباحثه می‌کردند، حتی خیلی از اینها دین هم نداشتند.»

جانشین نماینده ولی فقیه در سپاه با تأکید بر اینکه مسجد فقط مربوط به یک گروه و جریان خاص نیست، اظهار داشت: «مسجد مرکز انسجام ملی است، سخنرانانی که به مساجد دعوت می‌شوند، نباید باعث اختلاف و به هم زدن انسجام ملی شوند.»

«حجت‌الاسلام سیدجواد بهشتی» درباره اهمیت مسجد و توفیق خدمت‌گذاری در مسجد گفت: «هر مسلمانی باید به مسجد یک تعلق خاطر داشته باشد. مسجد پایگاه است، مسجد در سیره پیامبر اینگونه است که همه جلسات پیامبر در مسجد برگزار می‌شد، یک مأموریت مسجد نماز، دعا، راز و نیاز است. مأموریت دیگر مسجد، آموزش احکام، قرآن و جلساتی برای بیان تاریخ گذشته است. مأموریت دیگر مسجد آموزش‌های ورزشی است. مأموریت دیگر مسجد توجه به مسئله جوانی جمعیت، ازدواج، ترویج ازدواج آسان، مسجد آرمانی مسجدی است که همه طیف‌های سنی باشند، موضوع دیگری که پیامبر عظیم‌الشان اسلام مرکزش را مسجد قرار می‌داد، مسئله امنیت بود.»

اولین جلسه گردهمایی انمه جماعات، هیئت امنای و فرماندهان بسیج مساجد شهرک‌های تملیکی سپاه به همراه خانواده‌ها در مجتمع فرهنگی-تفریحی هویزه تهران با هدف آموزش و توجیه، هم‌اندیشی، تبادل نظرات، طرح راهکارها و پیشنهادها برگزار شد.

به گزارش خبرنگار صبح صادق «حجت‌الاسلام فکوری» مسئول نمایندگی ولی فقیه در بنیاد تعاون و خدمات کارکنان سپاه با بیان اینکه نمایندگی ولی فقیه در سپاه مأموریت امورات فرهنگی، بصیرتی و صیانتی مساجد تملیکی را به حوزه نمایندگی ولی فقیه در بنیاد تعاون واگذار کرده است، اظهار داشت: «مساجد تملیکی سپاه در حوادث و رویدادهای کشور همکاری و عملکرد بسیار خوبی داشته است، در ماجرای کرونا، کمک نقدی به جبهه مقاومت، در جنگ ۱۲ روزه تحمیلی رژیم صهیونیستی به ایران، در کارهای جهادی، صیانتی، بصیرتی و جهاد تبیین، سرکشی از خانواده شهدا، تهیه جبهیزه، نشر معارف اسلام، برنامه‌های ملی مذهبی و جذب حداکثری مردم بر اساس گزارش‌های موجود بسیار خوب و مؤثر عمل کرده است.»

حجت‌الاسلام طیبی‌فر، جانشین نماینده ولی فقیه در سپاه ضمن قلدردانی برای برگزاری این اقدام نو و مؤثر خطاب به انمه جماعات، هیئت امنای فرماندهان بسیج مساجد اظهار داشت: «مهم‌ترین سنگر اسلام مسجد است. مسجد دانشگاه دین‌شناسی است، یک ساعت در مسجد نشستن و گوش کردن به مسائل دینی گاهی اثر آن از یک سال درس دانشگاه بیشتر است، این را اول باید به عنوان یک زیرساخت فکری بدانیم، امام جماعت، هیئت امنای و عناصر بسیج و فرهنگی مساجد باید با این نگاه خدمت کنند.»

وی تصریح کرد: «امام جماعت در واقع فرمانده جنگ است، مسجد مرکز نیروسازی برای دفاع از اسلام است، مسجد جای دشمن‌شناسی است، محل شناسایی و آشنایی مردم با ستون پنجم دشمن است؛ مسجدی که این ویژگی‌ها را نداشته باشد، آن مسجد اسلامی نیست.»

اذعان رسانه‌های غربی به قدرت نیروی دریایی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی

خاری در چشم سنتکام

دشمن ایجاد می‌کند.

شبکه خبری «اسکای‌نیوز» در گزارشی به قدرت‌نمایی ایران در منطقه غرب آسیا اشاره کرده و گزارش داده است، ایران انبوهی از قایق‌های تندرو و موشک‌های ضدکشتی را در پایگاه‌های مخفی و حفاظت‌شده نگهداری می‌کند تا در برابر تهدیدهای احتمالی آماده باشد. این توانمندی‌ها، به‌ویژه قایق‌های تندرو، از سوی آمریکا تهدیدی جدی تلقی می‌شوند. نیروی دریایی آمریکا در پایگاه‌هایی، نظیر «الظفره» در امارات متحده عربی، از حدود چهار سال پیش با استفاده از بالگردهای «شینوک»، «بل»، «بلک هاوک» و «آپاچی» تمرین‌هایی را برای مقابله با این قایق‌ها انجام داده است. «ماتیو ترولینگر»، مقام ارشد نظامی آمریکا، این تمرین‌ها را بخشی از پروژه مشترک آمریکا و امارات برای واکنش به تهدیدهای منطقه‌ای توصیف کرده است.

یکی از نقاط قوت نیروی دریایی سپاه، تجربه عملی آن در تمرین‌های نظامی است. حدود ۱۰ سال پیش، نیروی دریایی سپاه ماکت ناو هواپیمابر آمریکایی «یواس اس جان نیمیتز» را با استفاده از

نیروی دریایی سپاه قرار دارد. تنگه هرمز، به منزله شاه‌رگ انتقال نفت جهان، نقشی حیاتی در اقتصاد جهانی ایفا می‌کند. کارشناسان معتقدند، در صورت بسته شدن این تنگه از سوی ایران، خسارات سنگینی به شریان نفت جهانی وارد خواهد شد و قیمت نفت ممکن است به ۱۵۰ تا ۲۰۰ دلار به ازای هر بشکه برسد، که این امر تورم شدیدی در کالاهای اساسی و سوخت ایجاد خواهد کرد.

سؤال کلیدی این است که «نیروی دریایی سپاه چگونه می‌تواند تنگه هرمز را تحت کنترل خود درآورد؟» دو راهبرد اصلی در این زمینه مطرح است. نخست، غرق کردن دو کشتی در تنگه هرمز برای مسدود کردن مسیر تردد شناورها. دوم، اجرای راهبرد «نیش زنبورها» که مبتنی بر استفاده از صدها قایق تندرو با سرعت ۸۰ تا ۹۰ گره دریایی است. این قایق‌ها، که به موشک‌های کروز مجهز هستند، می‌توانند ضربات مهلکی به ناوهای جنگی و ناوهای هواپیمابر دشمن وارد کنند. سرعت بالای این شناورها در مقایسه با حداکثر سرعت ۶۰ گره‌ای شناورهای آمریکایی، چالشی جدی برای ناوگان

خبر

حیات را به دلقان رساندند

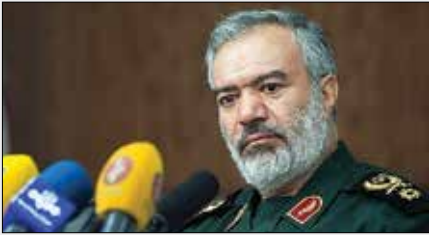
«سرگرد سید سجاد خلفوند» گفت: «در ادامه طرح جهاد آبرسانی قرارگاه امام حسن مجتبی (ع) و بهره‌مندی مردم روستاهای لرستان از آب آشامیدنی، عملیات اجرایی طرح آبرسانی مجتمع کفراج شهرستان دلفان با اعتبار بیش از ۱۵۰ میلیارد ریال آغاز شد.» به گفته «مسئول بسیج سازندگی سپاه لرستان» با اجرای این طرح بیش از ۱۰ روستا و جمعیتی بیش از دو هزار نفر از نعمت آب شرب بهره‌مند خواهند شد. سرگرد خلفوند افزود: «این طرح شامل بیش از ۷ هزار متر لوله‌گذاری، احداث یک باب مخزن بتنی ذخیره آب هزار متر مکعبی و همچنین احداث و بهسازی دو باب ایستگاه پمپاژ است.»

ازدواج آسان ۱۴ زوج

از جمله اقدامات بسیج در این سال‌ها این بوده که لوازم ازدواج جوانان را مهیا کند از این رو با تلاش گروه‌های جهادی و مشارکت خیران و برخی ارگان‌های مسئول استان البرز در سنت حسنه ازدواج و جوانی جمعیت و به مناسبت آغاز هفته وحدت، آیین ازدواج ۱۱۴ زوج در مجموعه فرهنگی تالار شهیدان نژاد فلاح کرج برگزار شد. این آیین جهادی با شعار «ازدواج به هنگام، آسان و پایدار» و با هدف ترویج سبک زندگی سالم و اخلاق محور ایرانی اسلامی، پرهیز از تشریفات زائد در امر ازدواج و تسهیل در این زمینه و حرکت در مسیر جوانی جمعیت برگزار می‌شود.

جانشین فرمانده کل سپاه

تقویت سپادهای استانی فرمان امام خامنه‌ای است

«سردار علی فدوی» در مراسم تکریم و معارفه فرمانده سپاه امام علی بن ابی‌طالب(ع) در مجتمع فرهنگی – تربیتی اردوگاه ولایت اظهار داشت: «دشمنی با انقلاب ما از همان سحرگاه اولین روز پیروزی انقلاب شروع شد و همچنان ادامه دارد.»

جانشین فرمانده کل سپاه با یادآوری سال‌های دشوار دفاع مقدس، خاطر نشان کرد: «جبهه استکبار در طول هشت سال دفاع مقدس و حتی بعد از آن، با تمام توان علیه جمهوری اسلامی ایران صف‌آرایی کرد، اما نه تنها نتوانست به اهداف خود برسد، بلکه روحیه مقاومت و ایستادگی ملت ما را تقویت کرد.» سردار فدوی عنوان کرد: «اگر ما همچنان به وظایف الهی خود پایبند باشیم و با وحدت و انسجام، در مسیر دفاع از ارزش‌های انقلاب حرکت کنیم، یقیناً وعده‌های الهی تحقق خواهد یافت و هیچ قدرتی قادر به خدشه وارد کردن به این مسیر نخواهد بود.»

جانشین فرمانده کل سپاه خاطر نشان کرد: «شهادت سرداران بزرگ ما، هرگز خللی در روند دفاع مقدس و مقاومت ایجاد نکرده است و دشمنان از سال ۱۳۵۷ تاکنون، یعنی بیش از ۴۷ سال، شکست خورده و ناامید باقی مانده‌اند.»

سردار فدوی به نقش مهم فرماندهان سپاه اشاره کرد و گفت: «یکی از توصیه‌های مهم رهبر معظم انقلاب تشکیل و تقویت سپاه‌های استانی بود که فرماندهان این واحدها عملاً فرمانده کل سپاه در منطقه خود به شمار می‌آیند و نقش کلیدی در حفظ امنیت و آمادگی دفاعی دارند و اهمیت این جایگاه در جریان جنگ ۱۲ روزه به خوبی به نمایش درآمده و نشان داد که باید به این ظرفیت‌ها بیش از پیش توجه کرد.»

معاون سیاسی سپاه

دشمنان قادر به تغییر روند مقاومت نیستند

«سردار یدالله جوانی» در گفت‌وگویی با تشریح دستاوردهای دفاع موفقیت‌آمیز ملت ایران در جنگ تحمیلی ۱۲ روزه، اظهار داشت: «نیروهای مسلح ما دفاع مقدسی را در مقابل تهاجم گسترده جبهه استکبار به رهبری رژیم صهیونیستی و آمریکا انجام دادند.»

سردار جوانی با اشاره به برنامه دشمن برای نابودی صنعت هسته‌ای و قدرت دفاعی ایران، افزود: «دشمن قصد داشت که ایران را به سمت فروپاشی و تسلیم ببرد، اما امروز ملت ایران با اقتدار به زندگی و فعالیت‌های خود ادامه می‌دهد.»

معاون سیاسی سپاه، ایجاد انسجام ملی را دستاوردی بسیار ارزشمند در جنگ ۱۲ روزه برشمرد و گفت: «روح حماسی مردم، اقتدار عاشورایی و توانمندی نیروهای مسلح و نقش بی‌بدیل رهبر معظم انقلاب اسلامی (مدظله‌العالی) در فرماندهی مستقیم نبرد، از عوامل اصلی این موفقیت بود.»

معاون سیاسی سپاه با اشاره به تعبیر رهبر معظم انقلاب اسلامی مبنی بر اینکه «رژیم صهیونی در زیر ضربات جمهوری اسلامی، تقریباً از پا درآمده و له شد» متذکر شد: «در صورت تکرار حماقت از سوی این رژیم، حماسه‌ای قوی‌تر تکرار خواهد شد. ملت ایران منسجم و پای کار است و از موجودیت و تمامیت سرزمینی خود دفاع می‌کند.»

وی با بیان اینکه مقاومت یک واقعیت است، به آمریکایی‌ها و صهیونیست‌ها توصیه کرد که «عاقالانه رفتار کنند؛ زیرا با وجود توسل به هر اقدامی، هرگز قادر نخواهند بود که روند مقاومت را تغییر دهند؛ پس باید هر چه زودتر به اشغالگری خود در فلسطین پایان دهند تا هزینه‌های‌شان کاهش یابد.»

رئیس مرکز آموزش قرارگاه مرکزی خاتم‌الانبیاء(ص)

رئیس سازمان بسیج مستضعفین

ملت ایران در مسیر تمدن‌سازی گام برمی‌دارد

«سردار غلامرضا سلیمانی»، در دومین دوره دانش‌افزایی و توانمندسازی استادان بسیجی کشور که در مجتمع امامت شهر مقدس مشهد برگزار شد، بسیج اساتید را تشکیلی بی‌بدیل و منحصربه‌فرد توصیف کرد که در نگاه رهبر معظم انقلاب جایگاهی راهبردی دارد و اظهار داشت: «این مجموعه برای آینده انقلاب اسلامی ضروری است و پرچمداری دین و دانش را بر عهده دارد.» وی وضعیت کنونی را حساس‌ترین برهه تاریخ معاصر دانست و گفت: «نبرد امروز، صرفاً نظامی نیست، بلکه در عرصه‌های سیاسی، اقتصادی، رسانه‌ای، اطلاعاتی و شناختی نیز جریان دارد. دشمنان انقلاب، این رویارویی را یک نبرد تمدنی می‌دانند.»

رئیس سازمان بسیج مستضعفین با اشاره به جنگ ۱۲ روزه اخیر تأکید کرد: «طرح چندمرحله‌ای دشمن برای ضربه زدن به ایران، با حضور مردم و تدابیر رهبر معظم انقلاب ناکام ماند، ملت ایران در کوتاه‌ترین زمان ممکن توانستند سرنوشت نبرد را تغییر دهند.» رئیس سازمان بسیج مستضعفین محور مهم نبرد ترکیبی را جنگ رسانه‌ای و شناختی دانست و با اشاره به نقش ابزارهای جهانی همچون شبکه‌های اجتماعی تأکید کرد: «در جنگ اخیر، محتوای غالب رسانه‌ای در فضای مجازی به سود ایران بود. او این تحول را نشانه بیداری ملت‌ها دانست.»

سردار سلیمانی در پایان خاطر نشان کرد: «انقلاب اسلامی رسالتی جهانی برای گسترش عدالت و صلح دارد و ملت ایران امروز در مسیر تمدن‌سازی نوین اسلامی گام برمی‌دارد. به گفته او، قدرت و عزت کنونی کشور نتیجه مقاومت و پایداری به آرمان‌های انقلاب است.»

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

سازمان بسیج مستضعفین

<

